

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Vasilca Doina Carmen****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Aspecte din activitatea Revizoratul școlar al județului Alba în primul deceniu după Marea Unire din 1918 - Prof. Teompa Aviu Ștefan	2
Coding, steam and stories, proiect eTwinning la GPN Vinerea / Școala Gimnazială nr. 3 Cugir – Prof. Huștiuc Nicoletta	6
Sănătatea mentală- stil de viață sănătos – Prof. consilier școlar Croitoru Felicia Melania	7
Rolul colaborării școală - familie – Prof. înv. primar Radu Carmen Dumitrița	9
Abordări metodico-antroposofice ale basmului din perspectiva pedagogiei Waldorf – Prof. Sicoe Ioan Constantin	11
Numărul de aur – Prof. Bălănoiu Georgiana Maria	15
Stagiile de practică – primul pas spre viitoarea carieră - Prof. Beca Felicia	17
Provocări și oportunități – școala în pandemie – Prof. Gherghel Livia Marilena	20
Să ne facem prieteni internaționali cu eTwinning! – Prof. Voicu Corina Valentina	22
Școala online în pandemie – Prof. Hosu Mihaela	24
Învățarea prin proiecte – metodă constructivistă de învățare – Prof. Bîrjac Mihaela	27
Sinteză pentru activități metodice privitoare la întocmirea programul de opțional cu titlul: „Manierele și comportamentul civilizată” – Prof. Pascal Daniela	29
Relația profesor-elev-părinte în condițiile școlii online – Prof. Teban Laura Diana	31
Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție - Prof. înv. primar Muntean Daniela	33

ASPECTE DIN ACTIVITATEA REVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA ÎN PRIMUL DECENIU DUPĂ MAREA UNIRE DIN 1918

Profesor Teompa Aviu Ștefan, Liceul Tehnologic "Dorin Pavel" Alba Iulia

Anul 1918 a adus poporului român făurirea unității naționale iar, pentru românii din Transilvania sfârșitul îndelungatei perioade de asuprire și umilință națională și realizarea visului de a se uni cu Patria Mamă.

La nivel național, principala preocupare era omogenizarea celor patru sisteme de învățământ, cel românesc din România, cel austriac din Bucovina, cel rusesc din Basarabia și cel maghiar din Transilvania, în condițiile în care realitățile economice, sociale și culturale din aceste teritorii erau diferite.

După instaurarea administrației românești în Transilvania, Consiliul Dirigent a preluat de la fosta conducere austro-ungară resorturile economiei, justiției, administrației, învățământului etc. Anul școlar începuse de câteva luni. În învățământul de stat pentru a nu se produce prea mari perturbări, anul școlar s-a desfășurat, în vechea formulă până la încheierea cursurilor. S-au făcut doar câteva modificări în programă, limba română a devenit obiect de studiu obligatoriu alături de istoria și geografia României. Conducerea școlilor a fost încredințată unor organe noi, numite de autoritățile române.

279001

Anul I.

Imprimat legal.

E. O.

Aiud, 1 Maiu 1925.

11. MAI. 19

No. 1.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba de Jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar
MARIAN SASU.

Abonament : 120 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și partic. 150 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizo- ratului școlar — Aiud.	Insertiuni și reclame se publică după tarif. — Scrierile adresate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază. Un număr 3 lei.
---	---

Primul număr al Revistei Pedagogice Amicul Școlii – Revistă Pedagogică – Culturală – Socială, Organul Oficial al Revizoratului Școlar al Județului Alba de Jos

Din decembrie 1918 până în septembrie 1919, Resortul școlar a pregătit deschiderea școlilor celor două Biserici ale românilor, 1306 școli de stat având ca și limbă de predare limba română, 20 de licee românești, 40 de școli civile românești și 8 școli normale, existente în Transilvania.

În perioada interbelică, revizoratul a coordonat activități de mare importanță: reintrarea în normalitate a procesului de învățământ după marile pagube produse de primul război mondial, depășirea dificultăților cauzate de criza economică din 1929- 1933, sprijinirea elevilor cu probleme materiale, îmbunătățirea frecvenței școlare, construirea unor localuri noi, înființarea unor cantine școlare, diversificarea acțiunilor culturale educative (serbări școlare, Săptămâna igienei, Săptămâna străjerilor), strângerea de fonduri pentru ajutorarea orfanilor, a văduvelor și a invalizilor de război, îngrijirea monumentelor istorice, etc. Prin Legea din anul 1939, revizoratul s-a transformat în Inspectorat Școlar, până în 1948 când a devenit Secție de învățământ.

Revizoratul școlar al județului Alba de Jos, înființat în 1919, a reorganizat învățământul, fiind în subordinea Resortului Cultelor și al Instrucțiunii Publice, cu sediul la Sibiu, un resort al Consiliului Dirigent, ce funcționa în același oraș. În perioada 1919-1922, localitățile de pe Valea Arieșului aparțineau de județul Turda –Arieș, în timp ce zona Cugirului, aparținea de județul Hunedoara. Au existat permanente schimbări administrative, abia din 1968, cu mici schimbări, s-a menținut o stabilitate teritorial - administrativă.

În județul Alba, administrarea școlilor primare va intra sub control românesc la data de 3 aprilie 1919, revizor școlar interimar fiind învățătorul Iosif Marian. De la data de 1 mai 1920, până la data de 1 mai 1930, în fruntea Revizoratului școlar al județului Alba s-a aflat învățătorul Marian Sasu.

În momentul preluării acestei instituții, situația învățământului primar din județul Alba se prezenta astfel: în 25 de comune existau 31 de grădinițe, dintre care 27 de stat, 2 particulare; 253 școli primare, 54 școli primare de stat cu 137 de învățători, 1 școală de comună (un învățător), 8 școli romano-catolice (13 învățători), 80 școli greco-catolice (89 învățători), 87 școli ortodoxe (98 învățători), 7 școli reformate (10 învățători), 1 școală unitariană (1 învățător), 1 școală evreiască (1 învățător), o școală particulară, cea a Reuniunii Femeilor Românce din Abrud, (2 învățători), 8 școli de ucenici industriali și 3 școli de ucenici comerciali, 5 școli civile de stat, 2 școli normale, una evanghelică reformată la Aiud și una greco-catolică la Blaj.

Resortul Cultelor și Instrucțiunii Cultelor și al Instrucțiunii Publice și-a intrat în rol, începând cu anul școlar 1919-1920. Printr-o circulară emisă la 9 octombrie 1919, resortul care avea ca și menire, primenirea învățământului românesc atrăgea, în mod deosebit atenția, Revizoratului Școlar al județului Alba de Jos, ce-și avea sediul la Aiud, asupra rolului pe care-l are în reformarea învățământului. Se pornea de la baza piramidei, cu învățământul primar, învățătorii erau invitați să citească și să studieze cu atenție toate noutățile, pentru a putea pătrunde în spiritul lor adevărat și să înțeleagă exact intențiile pedagogice. Era nevoie, în accepțiunea forului tutelar de la Sibiu de colaborarea cu organele bisericești și politice pentru a sprijini reforma în învățământ, „spre luminarea obștii sătești, spre împrietenirea cu noul tip de școală”. Era un început nou de transformare relativ liniștită.

A trecut un an de la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. „Memorabila zi de 1 Decembrie, s-a serbat în 1919, în toate școlile române din județul nostru, din comunele urbane Aiud, Alba Iulia, Abrud, Blaj, Ocna Mureș, Roșia Montană, Vințul de Jos, Zlatna, cu această ocazie s-au organizat frumoase festivități școlare în care s-au ținut cuvântări înfocate, s-a cântat și s-au recitat poezii eroice, toate au avut ținuta de preamărire a marelui act al unirii noastre cu Țara Mamă România, întâmplată la Alba Iulia, în istoricul oraș a lui Mihai Viteazul” – se spunea într-un raport semnat de Revizorul Școlar Marian Sasu, la 18 ianuarie 1920. În același material, se specifica, referindu-se la prima aniversare a Marii Uniri despre bucuria „...de a serba împreună toți intelectualii și țărani noștri, fără nici o deosebire, cu toții mulțumind lui Dumnezeu pentru că ne-a hărăzit ziua această măreață de ne-am văzut visul nostru cu ochii. Da, istorica zi de la 1 decembrie a intrat deja în conștiința fiecărui român, ceea ce e un bun augur pentru viitorul nostru de popor liber și stăpânitor peste aceste plaiuri frumoase”. Definim acest discurs din dimensiunea înstrăinării românilor din Transilvania, și transformarea visului uman în realitate istorică.

Viața școlilor și a slujitorilor de la catedră din județul Alba, în perioada interbelică o cunoaștem mai cu seamă din rapoartele lunare și anuale pe care fiecare școală o înainta Revizoratului Școlar cu sediul la Aiud, apoi la Alba Iulia, după reorganizarea teritorială din 1930, când Valea Arieșului, aparținea de Turda, zona Cugirului de Hunedoara, dar se constituie un alt județ, Târnava Mică, cu reședința la Blaj.

Să ne facem datoria- fragment dintr-un articol publicat în Amicul Școalei, nr. 30, anul I,

Să ne facem datoria,

nu pentru răsplata materială, care ni se dă. Aceasta niciodată, oricât de mult s'ar mări salariul, nu va putea să echivaleze cu munca devotată a unui învățător. Să ne facem datoria în primul rând pentru satisfacția noastră înșine.

Când intrăm punctuali la clasă, când nu ne uităm la ceas pentru a vedea dacă timpul de recreație sau de ieșire din clasă a sosit, dacă începem și întreținem cu entuziasm activitatea, dacă în fiecare clipă, ne întrebăm ce mai avem de făcut ca să ne împlinim cu prisosință datoria, dacă facem toate acestea în chip neprecupețit, atunci mizeriile lumii pământești dispar și omul datoriei încearcă plăceri divine.

Aiud, 19 noiembrie 1925

O altă sursă de informare sunt rapoarte de inspecții efectuate de revizorul școlar dar și de cei 3-4 subrevizori școlari care funcționau la nivel de județ. Deviza acestora în demersul de monitorizare, control și instruire a dascălilor, era ca fiecare învățător să fie inspectat cel puțin o dată în cursul unui an școlar.

Un proces verbal de inspecție din 1923 pe care-l completa revizorul sau subrevizorul școlar, răspunzând punctual la fiecare cerință, în funcție de cele constatate în școli, cuprindea următoarele elemente:

Județul

Proces verbal

De la inspecția școlară făcută în data de la școala

I. Numele învățătorului

Calitatea lui (titular, provizoriu, ajutor).

II. Starea localului școlar:

- Sălile de clasă

- Curtea

- Fântâna

- Locuința învățătorului

III. Are:

Programa analitică împărțită pe săptămâni?

Orar?

Rechizite?

Tablouri?

Portrete?

Cum se poartă registrul de clasificări?

Cum se poartă registrul de prezență?

Evidența absențelor

Ce clasă instruieste învățătorul?

Câți elevi sunt prezenți?

IV. Au elevii cărțile și rechizitele necesare?

Dacă nu, din ce cauză?

*Când au început lecțiile?
A urmat instrucția regulată?
Dacă nu, care e cauza?
Ce manuale didactice se întrebuințează?*

V. *Ce progrese se constată la învățătură?*

VI. *Este grădina școlară?*

VII. *Ce competențe locale beneficiază învățătorul?*

VIII. *Scăderile din trecut s-au îndreptat?*

IX. *Ce scăderi se constată cu ocazia acestor inspecții?*

X. *Ce activitate și ce ținută are învățătorul în afara școlii?*

XI. *Observații pentru viitor.*

Zona orașului Aiud era arondată subrevizorului școlar Victor Maca, acesta îndeplinind această funcție începând cu anul 1919, timp de 20 de ani. Procesul verbal, întocmit de acesta la 24 ianuarie 1933, cu prilejul inspecției școlare efectuate la Școala Confesională Ortodoxă Română din Geoagiul de Sus, la clasele III-VII, fiind prezenți 27 de băieți și 22 de fete, care sunt pregătite de învățătorul titular Emilian Repede

În procesul verbal întocmit în urma inspecției consemnează: „Școlarii până la ora 10.00 se tot prezintă, conturbând prin aceasta bunul mers al instrucțiunii.

Studiul aritmeticii nu se face cu obiecte vizuale, se face în mod abstract. Rezultatul, elevii sunt confuzi și nu înțeleg ceea ce spun. Gramatica lb. române se tratează puțin. Din istoria poporului român s-a propus puțin și s-a făcut și mai puțin. Elevii nu răspund independent și nu sunt destul de atenți. Educația estetică lipsește la fete. Educația fizică și practică sunt neglijate.”

Aspecte pozitive sunt consemnate la clasele I-II, pregătite de preotul învățător Vasile Bîrluț: „Clasa I a parcurs alfabetul literelor mici, la aritmetică până la cifra 3 și cele 4 operațiuni. Progresul, în general bun, în raport cu practica suplinitorului.”

Din rapoarte de inspecție se constată desfășurarea procesului de învățământ, în sistem simultan, un învățător la 2-4 clase, sau chiar un învățător la cele 7 clase ale sistemului de învățământ obligatoriu din perioada interbelică, cu predilecție în localitățile izolate din Munții Apuseni. În data de 18 octombrie 1926, subrevizorul Iosif Herdea efectuează o inspecție la Școala Primară de Stat din Sohodol, având la clasa I -57 de elevi, clasa a II –a 33, clasa a III – a, 17 elevi și clasa a IV –a, 17 elevi. Frecvența este foarte slabă, din cei peste 130 de elevi înscriși, doar 8 elevi erau prezenți, absențele nu se trec, iar obligativitatea învățământului este neglijată.

O situație pozitivă se observă la Școala Primară de Stat din Comuna Petrești, învățământul în general mulțumitor, la clasele III-IV, pregătite de învățătorul Trandafirescu Ilie, având 39 elevi prezenți, dintr-un efectiv de 40, și la clasele V-VII, instruite de învățătorul Vulcu Octavian, un singur absent dintr-un număr de 35 elevi.

În anul școlar 1927-1928, tabloul pentru învățământul de stat din județul Alba, cuprindea 159 de unități școlare în mediul rural, cu un număr de 15888 elevi la clasele I-VII și un număr de 328 de cadre didactice. În mediul urban, în localități Abrud, Aiud, Alba Iulia și Sebeș, existau 1788 elevi, clasele I-VII, un total de 44 cadre didactice. Din aceste date, unui dascăl din mediul rural îi reveneau 48,4 elevi, iar în mediul urban, 40,63 elevi.

BIBLIOGRAFIE:

1. Amicul Școalei – revistă pedagogică culturală și socială; organul oficial al Revizoratului Școlar al Comitetului Școlar Județean și al Asociației din județul Alba de Jos, Aiud, 1925-1936.
2. Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Alba, Fond – Inspectoratul Școlar Județean Alba – Dosar 1/1918, 2,4,5/1919, 2,3/1920, 3,4/1921, 2,3/1922, 3,5,6/1923, 2,45/1924, 3,6,7/1925, 3,4,9/1926, 1,2,5/1928.

CODING, STEAM AND STORIES, PROIECT ETWINNING LA GPN VINEREA/ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 CUGIR

Prof. Huștiuc Nicoletta, GPN Vinerea

Acest an școlar am reușit împreună cu colega fondatoare din Turcia, Keyiban Armagan, să realizăm acest minunat parteneriat pe parcursul întregului an școlar, îndeplinind toate sarcinile, încet și sigur, combinând armonios activități de codare cu experimente, toate cu legătură directă între poveștile fiecărei luni, iar fiecare cadru didactic participant a reușit cu mijloace proprii, chiar dacă foarte mult s-a lucrat online, am reușit cu toții să ajungem la un numitor comun, astfel încât, chiar dacă mai este un pic până la finalizarea oficială a proiectului am editat online două cărți care au obținut ISBN, sunt înregistrate la Biblioteca Națională a României, în variantă online și pot fi consultate pe paginile web ale proiectului.

Una din cărți este strict legată de activitatea poveștilor din fiecare lună, deoarece pentru fiecare lună, conform calendarului de proiect a fost aleasă o poveste din minunatele povești ale lui Eric Carle, pentru care am organizat în aceeași lună în care le-am prezentat copiilor povestea și o activitate de codare și un experiment.

În cadrul acestui minunat proiect am dorit să integrăm întreaga activitate în curriculum preșcolar, realizând activități de codare legate de fiecare poveste în parte, experimente relativ ușoare pentru copii, pe care le-au realizat atât împreună cu părinții în perioada online cât și la clasă. Toate activitățile au fost foarte bine agreate de copii, ei participând cu interes și deosebită curiozitate specifică vârstei. Am reușit, până acum, să stărnim interesul cadrelor didactice participante atât pentru activitățile de codare, la care va mai trebui să lucrăm cât și la activități steam, respectiv experimente, cum ne place nouă să le numim.

Vă invităm să ne urmăriți pe paginile grădiniței și așteptăm vara, cu minunata vacanță, pentru a visa la noi proiecte interesante pe care să le punem în aplicare.

SĂNĂTATEA MENTALĂ – STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Prof. consilier școlar Croitoru Felicia-Melania, CJRAE/ CJAP Alba

Sănătatea este definită de Organizația Mondială a Sănătății ca fiind starea de bine fizică, mentală și socială și nu doar absența bolii sau a infirmității. Starea de sănătate trebuie considerată atât la nivel socio-economic, cât și la nivel individual.

Stilul de viață se referă la totalitatea deciziilor și acțiunilor voluntare care afectează starea de sănătate. În sens larg, stilul de viață ca principal factor protector al sănătății-integrează aspecte cognitive, emoționale și sociale, care se manifestă prin comportamente. Abilitățile protectoare ale stării de sănătate nu acționează izolat în menținerea sănătății, ci sunt în strânsă legătură. Absența unei abilități face mai dificilă achiziționarea altei abilități și crește riscul înrăutățirii stării de sănătate.

Din punct de vedere psihic, sănătatea poate fi descrisă ca fiind armonia dintre comportamentul cotidian și valorile fundamentale ale vieții asimilate de individ, îmbinarea elastică dintre gând, afect și comportament. Sănătatea este acea stare a organismului în care capacitățile sunt optime, referindu-ne aici, pe lângă capacitatea de a munci, de a studia, de a efectua anumite activități, și la capacitatea de a înțelege emoțiile, de a ne stăpâni, de a rezolva/a face față problemelor cotidiene sau celor stresante, fără a recurge la modalități distructive de adaptare la ele (cum sunt alcoolul, drogurile etc.). Sănătatea presupune capacitatea de a munci productiv, de a iubi, de a ne preocupa de ceilalți, presupune o viață cu sens, trăită armonios.

Din punct de vedere social, este acea stare a organismului în care capacitățile individuale sunt optime, astfel încât persoana își îndeplinește adecvat, fără a produce rău celor din jur, rolurile sociale (de părinte, coleg, prieten, vecin, soț, iubit etc).

Sănătatea include mai mult decât funcționarea fără piedici a organismului. De asemenea, implică relațiile mental-emoționale, intelectuale și sociale, cât și valorile spirituale. Astfel, pentru o mai bună înțelegere a sănătății este necesar să examinăm în profunzime fiecare dintre aceste dimensiuni, care luate împreună constituie sănătate și bunăstare în ansamblu. Într-o eră a provocărilor, se simte nevoia unei definiții clare, corecte și cuprinzătoare a conceptului de sănătate, care să cuprindă factorii determinanți: educarea, prevenția, întreținerea, tratamentul dezechilibrelor care apar din cauza convingerilor, a trăirilor și acțiunilor necorespunzătoare.

Din perspectiva științelor moderne, respectiv a terapiilor complementare, sănătatea are șapte dimensiuni: biologică, emoțională, intelectuală, volitivă/decizională, socială, spirituală și holistică. O sănătate bună înseamnă menținerea fiecărei dimensiuni la un nivel care să permită oamenilor să trăiască o perioadă cât mai lungă de timp, să se bucure de o viață de calitate, în întregul ei.

Sănătate psihologică/mentală reprezintă o componentă fundamentală a sănătății individuale și este o parte esențială a vieții noastre, desemnând generic modul în care oamenii se înțeleg și se integrează în familie, la serviciu sau în comunitate cu semenii lor. Sănătatea psihică poate fi definită în termeni generali drept capacitatea individului de a menține echilibrul între funcțiile intelectuale și afective și de a se integra cu suplețe în viața socială.

Atunci când aud expresia sănătate mentală majoritatea oamenilor se gândesc la boli mintale. Dar sănătatea mentală înseamnă mult mai mult decât absența bolii psihice. Sănătatea mentală este ceea ce ne dorim cu toții, fie că știm ce este, fie că nu. Atunci când ne gândim la fericire, liniște sufletească, satisfacție, bucurie, ne referim, de fapt, la sănătatea mentală. Sănătatea mentală este o parte a vieții cotidiene. Ne-o construim în fiecare zi în familie, la locul de muncă, în cercul de prieteni, în societate. Sănătatea mentală înseamnă modul în care fiecare își poate armoniza dorințele, ambițiile, capacitățile, idealurile, sentimentele și conștiința pentru a putea face față cerințelor vieții. Nu există o delimitare netă între sănătatea mentală și boala mintală. Există o varietate de aspecte ale sănătății mentale. Nimeni nu posedă în orice moment toate trăsăturile caracteristice ale unei sănătăți mentale perfecte.

Sănătatea mentală înseamnă:

✓ **Să ne simțim bine cu noi înșine:**

- să nu ne lăsăm copleșiți de propriile emoții: teamă, mânie, supărare, dragoste, gelozie, furie, vinovăție sau griji;
- să fim capabili să trecem peste necazurile și greutățile vieții, să facem față „din mers” dezamăgirilor;

- să avem o atitudine optimistă, toleranță (până la o anumită limită însă) față de noi înșine și față de alții, să avem simțul umorului și să putem face haz cu ușurință de propria noastră persoană;

- să nu putem accepta propriile defecte încercând, în același timp, să le minimalizăm;

- să avem respect pentru propria noastră persoană;

- să ne autoapreciem realist, să nu ne subestimăm calitățile și capacitățile, dar nici să nu ni le supraestimăm;

- să fim capabili să rezolvăm în mod adecvat situațiile care apar în viața noastră;

- să ne bucurăm de lucrurile simple, de întâmplările cotidiene plăcute.

✓ **Să ne simțim bine împreună cu alții:**

- să fim capabili să oferim dragoste și ajutor celorlalți, să ne gândim și la interesele altora;

- să avem relații personale satisfăcătoare, armonioase și durabile;

- să iubim oamenii, să avem încredere în ei și să le arătăm această încredere;

- să respectăm valorile și demnitatea celorlalți, să înțelegem și să acceptăm faptul că oamenii sunt diferiți;

- să nu-i înșelăm pe alții, să nu ne folosim niciodată de ceilalți pentru a ne atinge scopurile dar, în același timp, să nu-i lăsăm pe ceilalți să profite de noi;

- să simțim că facem parte dintr-un grup.

✓ **Să putem îndeplini cerințele vieții:**

- să ne rezolvăm problemele într-un mod constructiv, pe măsură ce apar;

- să ne asumăm responsabilitățile ce ne revin; - să ne modelăm propriul ambient atunci, când se poate și să ne adaptăm atunci când este nevoie;

- să ne facem planuri de viitor; - să primim cu bucurie experiențe și idei noi;

- să ne folosim capacitățile și talentele;

- să ne fixăm țeluri realiste;

- să fim capabili să luăm singuri decizii în problemele care ne privesc;

- să fim mulțumiți să depunem eforturi în ceea ce facem, să muncim cât mai bine pentru a realiza ceea ce ne-am propus .

Un **stil de viață sănătos** înseamnă mai mult decât un set de reguli pe care le urmăm pentru a evita anumite boli. Trăind sănătos, ne clădim o lume în care ne atingem potențialul maxim, atât pe partea fizică, cât și pe cea emoțională.

Stilul de viață este un factor ce poate fi controlat. Ideea principală este că printr-un stil de viață sănătos ne putem controla sănătatea. Stilul de viață se referă la modul de ansamblu în care trăim -atitudini, obiceiuri și comportamentele persoanei în viață cotidiană. Componentele stilului de viață sunt stilul de lucru, stilul de recreere, stilul de distracție, stilul de comunicare, stilul de relaționare, stilul de cunoaștere, stilul de consum, stilul de alimentație și stilul ecologic.

Deși stilul de viață este complex, acesta se situează totuși sub controlul personal și este dictat de capacitatea de a alege de a fi un beneficiu asupra vieții și sănătății persoanei. **Astfel, un stil de viață sănătos înseamnă mai mult decât un set de reguli ce poate fi urmat pentru menținerea unui echilibru mental:**

➤ *Petrece timp cu tine, dar și împreună cu cei dragi!*

➤ *Fă-ți timp pentru **activități relaxante și placate!***

➤ *Ai grijă să îți gestionezi eficient timpul!*

➤ *Fii optimist, zâmbește, râde, bucură-te de lucrurile simple din viață!*

➤ *Alege un **echilibru între muncă și timp liber!***

➤ *Petrece timp de calitate cu cei dragi, cu cei din jur!*

➤ *Antrenează-ți mintea, creierul prin activități care te stimulează mental!*

Pentru a menține un stil de viață sănătos, este important să păstrezi un echilibru în toate.

Bibliografie:

1. Cazacu, Daniela, Sănătate psihică și stil de viață: Note de curs, Bălți, 2018;
2. Mircea T., Tratat de psihopatologie și sănătate mintală a copilului și adolescentului, Ed. Augusta, Timișoara, 2004;
3. Lidia S. C, Svetlana R. , Calitatea vieții și bunăstarea în sănătate și boală. În Preocupări contemporane ale științelor socio-umane, 2018.

ROLUL COLABORĂRII ȘCOALĂ- FAMILIE

Prof. inv. primar Radu Carmen Dumitrița, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir

Familia este o celulă vie, prima celulă a țesutului social, instituția cea mai stabilă în istoria omenirii dar care necesită atenție și îngrijire permanentă. Este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale, realitatea cu cea mai mare influență și care lasă o urmă mai profundă pentru că relațiile în interiorul ei se bazează pe dragoste. Ea modelează persoana umană.

Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial.

Școala reprezintă instituția de învățământ public, unde se predau elementele de bază ale principalelor discipline. Școala nu este singurul laborator în care copilul învață, ci doar unul dintre ele, mai specializat și competent în domeniul educației decât altele.

Împreună cu părinții, școala își are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului.

Mulți părinți socotesc că vârsta de 6–7 ani, când copiii lor calcă pentru prima oară pragul școlii, este o etapă în care rolul lor în educația copiilor scade foarte mult dacă nu chiar dispare. Dimpotrivă, acum rolul lor se dublează: acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit, iar în relația cu școala pot colabora cu alți membri ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Beneficiile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Implicarea părinților ar putea aduce următoarele *beneficii*:

- a. ajută profesorii în munca lor;
- b. perfecționează abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătățește programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătățește abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvoltă abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conectează familiile cu membrii școlii;

Școala trebuie să-și deschidă porțile pentru ca familia să cunoască și să participe la activitățile ce se desfășoară în incinta și în exteriorul școlii, dar organizate de aceasta. Cadrele didactice trebuie să inițieze activități care să ofere familiei oportunități de a participa alături de copil, de a cunoaște copilul în situații diverse, de a se bucura alături și cu copilul de realizările lui, de a lucra împreună părinte-copil la diferite proiecte. Voi trece în revistă câteva dintre activitățile care pot contribui la dezvoltarea colaborării dintre școală și familie:

- **Lecția** – ca principală formă de organizare a procesului didactic creează variate situații de învățare pentru copil prin: multitudinea obiectivelor pe care le vizează, strategiile didactice utilizate, materialele didactice folosite. Profesorii pot desfășura lecții la care să participe

părinții copiilor. Copilul va simți permanent că părinții înțeleg efortul lui, că îi are alături nu numai acasă.

- **Vizita** – este o deplasare scurtă, de ce mult o zi și are ca scop atingerea unor finalități educaționale concrete. Este foarte bine când organizăm astfel de activități la care să participe și părinții copiilor. Părintele își poate observa copilul într-un alt mediu, în afara școlii, îl poate cunoaște sub alte aspecte: relaționare cu ceilalți colegi, cu adulții din grup, comportarea în locuri publice.
- **Excursia** – este o deplasare pe parcursul unei zile care are ca scop recreerea și refacerea psihofizică a elevilor dar și a părinților acestora, culegerea de informații prin observarea directă a evenimentelor, proceselor, fenomenelor, realității.

Este o oportunitate pentru părinți de a cunoaște propriul copil în alte situații decât cele de acasă, de a cunoaște grupul din care face parte copilul, de a se simți bine alături de propriul copil, de a înțelege mai bine caracteristicile vârstei fiului/fiicei, de a relaționa cu ceilalți părinți din grup și de a găsi puncte comune, de a relaționa cu profesorii care însoțesc copiii. Este o ocazie de a cunoaște viața școlii.

- **Serbările școlare** – reprezintă evenimente de o importanță deosebită în activitatea elevilor și în viața familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât și cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală și originală, tot ce au învățat pe parcursul unui semestru sau an școlar. Acest tip de activități extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul își poate pune în valoare inteligența dominantă descoperită și valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potențialul propriului copil.
- **Sărbătoare școlară** reprezintă un mijloc eficient de educare, de influențare formativă a elevilor, de sudare a colectivului, de asigurare a unor contexte educaționale în care relaționările se produc în condiții inedite, de încurajare a talentului, de dezvoltare a aptitudinilor și de stimulare a elevilor timizi sau mai puțin talentați. Este foarte indicat ca pe parcursul serbării să inițiem momente interactive părinți-copii: jocuri, scenete, recitare, dansuri populare, cântece pe care părinții fie le cunosc, fie le învață împreună cu copiii. Toate acestea contribuie la sudarea relațiilor dintre copii și părinți, atmosfera să fie mai caldă, de sărbătoare a tuturor vârstelor.
- **Ședințele cu părinții** – sunt întâlniri tematice organizate de către cadrul didactic. Au durată de aproximativ două ore, timp în care se lucrează: exerciții de intercunoaștere, de autocunoaștere, de cunoaștere a copilului, se dezbate diverse probleme de interes general, studii de caz, se generează situații în care părinții trebuie să dea soluții. Aceste întâlniri sunt de fapt adevărate sesiuni de formare pentru părinți. Ele oferă ocazii ca grupul de adulți să se sudeze, să discute unii cu ceilalți, să-și împărtășească din experiență unii altora, dar mai ales să afle noutăți legate de psihologia copilului, procesul de învățare, instituția școlară unde învață copilul. Sunt ocazii unde se pot proiecta activități dorite de părinți, pentru viitor.
- **Lectoratul cu părinții, masa rotundă, discuțiile individuale** oferă și ele ocazii în care părinții pot afla, pot găsi soluții potrivite la diferite probleme apărute în relația cu copilul. Pot fi consiliați de către profesor, iar profesorul poate afla multe aspecte din viața copilului și a familiei sale, care îl pot ajuta să înțeleagă mai bine fiecare situație în parte.
- Atunci când am considerat că este necesar, am pregătit **chestionare** referitoare la copii, care au fost completate de părinți. Am încercat să-i obișnuim pe părinți să nu fie reticenți la activitățile desfășurate în școală, să fie deschiși și să prezinte toate problemele apărute pe întreg parcursul anului școlar.

Fiecare ocazie trebuie valorificată ca situație de învățare pentru părinte/adult. Ea trebuie gândită, organizată cu atenție și competență de către cadrul didactic, cu un scop bine definit astfel încât și rezultatele să fie pe măsura așteptărilor, în beneficiul copilului și al școlii.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

CHESTIONAR REFERITOR LA COPILUL DUMNEAVOASTRĂ la începutul clasei pregătitoare

1. Numele, prenumele copilului
 2. Adresa
 3. Numele, prenumele tatălui, locul de muncă
 4. Numele, prenumele mamei, locul de muncă
 5. Greutatea și înălțimea copilului
 6. Ce rezultate credeți că va obține în acest an școlar?
 7. Dintre orele de curs, ce oră îi place mai mult?
 8. Subliniați expresiile ce i s-ar potrivi cel mai bine:
Mobil, în mișcare, să se facă remarcat, se intimidează repede, închis în sine, visător,
exuberant, cu capul în nori, combativ, rece, tenace, copilăros, nepăsător, serios, autoritar, personal,
descurcăreț, politicos, liniștit, metodic, neliniștit, indiferent, tăcut, morocănos, puțin afectuos
 9. Precizați problemele pe care le are copilul din punct de vedere al sănătății și
comportamentului și trebuie știute de învățătoare
 10. Ce litere știe de la grădiniță ?
 11. Ce cifre cunoaște ?
- ❖ Ce activități desfășurate de copil la școală v-ar plăcea să cunoașteți?
.....
- ❖ Cum v-ar plăcea să fiți implicat în viața școlii și a clasei în acest an școlar?
.....
- Semnătura părintelui,

Bibliografie :

Popescu, M. (2000)- „Implicarea comunității în procesul de educație”, Editura Corint
 Maria, R. (2008)- „Empatia în educație”, Didactica Publishing House, București
 Vrășmaș, E. (2008)- „Intervenția socio-educățională ca sprijin pentru părinți”, Ed. Aramis,
 București

ABORDĂRI METODICO-ANTROPOSOFICE ALE BASMULUI DIN PERSPECTIVA PEDAGOGIEI WALDORF

Prof. Sicoe Ioan Constantin, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Valorile culturale și relațiile dintre oameni se modelează după tiparele pe care societatea le transmite fiecărei generații, omul manifestându-și evoluția culturală prin acțiunea exercitată de Eu asupra componentelor subordonate ființei umane. Sub influența Eului au loc mutații, atât la nivelul corpului spiritual, cât și la nivelul celui fizic: se modifică fizionomia, gesturile și mișcările, întreaga înfățișare a trupului. Se poate distinge chiar și felul în care diversele mijloace culturale și de instruire acționează în mod diferit asupra părților constitutive ale ființei omenești.

Una dintre problemele de seamă care a intrat tot mai mult în atenția pedagogilor și a antropologilor este cea legată de educația estetică. În toate mediile care stau la dispoziția lumii civilizate, copiilor li se face o strânsă legătură cu operele de artă, sub diferite moduri, având ca scop cultivarea simțului estetic. Arta, ca manifestare umană superioară, este atât o manieră de a vedea

lumea și viața, cât și o cale de înnobilare a naturii intime a omului.

Studiile antropologice și antroposofice întreprinse de Rudolf Steiner, fondatorul Pedagogiei Waldorf, evidențiază complexitatea copilului care, pentru a putea fi întreg, trebuie educat în direcția științelor spirituale, pentru viitor. În opinia pedagogului german, ideile reformatoare ale prezentului pot deveni cu adevărat fructuoase și practice abia atunci când provin dintr-o asemenea cercetare profundă a vieții omenеști.

Încă din primii ani ai vieții, copilul se manifestă continuu ca artist: cântă, se joacă, desenează, pictează, inițiază și participă la jocuri de rol, aceste acțiuni demonstrând necesitatea copilului de a-și exterioriza viața interioară.

Cea mai optimă formă de a-l apropia pe copil de artă este lectura, activitate care își pierde, treptat, notorietatea, în contextul digitalizării. Așa cum afirmă Ernest Bernea, deși are în față concurenți puternici precum cinematograful și televizorul, cartea rămâne mai departe un instrument important de cultură și educație.

Cititul, în opinia lui Rudolf Steiner este, în fond, o activitate care are, mai întâi, un caracter spiritual, aceasta continuându-se în corporalitate.

În pofida trecerii timpului, considerate adesea desuete, basmele au rămas operele literare cele mai îndrăgite de copii, fiind acceptate astăzi ca un mijloc de divertisment, substanțialitatea acestora având o semnificație morală.

Rudolf Steiner i-a inspirat pe profesori să folosească basmele într-un mod mult mai profund, amintind că acestea își au originea în perioada copilăriei umanității, în timpuri îndepărtate în care oamenii trăiau într-o stare sufletească naivă de vis. Poveștile și basmele au o mare importanță, cercetările antroposofului evidențiind legătura dintre dezvoltarea culturii și civilizației și dezvoltarea spirituală a fiecărui om. Pe parcursul a câțiva ani, copiii traversează starea conștienței omenirii: de la conștiența în imaginile de odinioară, la conștiența trează din zilele noastre. În acest sens, în primii ani de școală (clasa pregătitoare și clasa I), elevii își doresc să primească în interiorul lor lumea, pe care să o înțeleagă sub formă de imagini animate, care să simbolizeze forțele vii ale fanteziei.

Observând atitudinea elevilor asupra fenomenului de familiarizare cu basmul, pedagogul Helmut Eller atrage atenția că unii copii au tendința de a învăța basmele pe de rost, reproducându-le textual mai multe zile la rând, datorită stilului lor expresiv. La nivel fizic, acest sentiment subtil de plăcere se exprimă printr-o fină secreție a glandelor, prin această acțiune, resorbindu-se ceea ce s-a generat în materie ca depuneri de săruri datorită cititului și prin povestire/ascultare.

În lumea copilului, basmul este asemenea unui vis, prin care acesta stabilește o comuniune cu exteriorul, cu întreaga natură care însumează ființe, obiecte, elemente din cadrul natural.

Odată ce se dezvoltă și preschimbă jocul simbolic în acțiuni inerente cunoașterii fenomenelor petrecute în jurul său, copilul se desparte de propriul său „paradis” securizant, exprimându-și liber dorința de „a fi” și „a simți”: începe să întrebe cât mai multe despre propria-i persoană, inițiază noi experiențe, își manifestă propriile emoții, dorește să se afirme într-o lume în care se apleacă cu ușurință asupra oricărei schimbări. În fond, copilul nu dorește decât să se identifice cu personaje din poveștile și basmele pe care le ascultă cu interes, propria sa personalitate fiind pictată, în cele mai vii culori, prin text.

Lectura unui basm (în funcție de cele patru tipuri de temperamente) produce efecte emoționale pozitive, creându-i copilului o bază de identificare, de protecție și înțelegere a propriilor stări interioare, cu precădere într-un context istoric în care acțiunile de „a citi” și de „a (ne) imagina” ceea ce citim sunt tot mai rar practicate, în favoarea animațiilor care oferă un set de imagini pe care copilul le percepe, imaginația sa nefiind exersată în cele mai profunde moduri.

Considerând acțiunea și personajele basmelor drept analogii imaginative ale dezvoltării interioare a umanității, aceste scrieri devin cea mai bună „hrană” spirituală pe care un copil o poate primi în perioada de tranziție sau de trezire (4-9 ani). Treptat, vraja copilăriei, atmosfera ei de basm și pietate se risipesc, la sfârșitul clasei a II-a și, mai cu seamă, în clasa a III-a, în favoarea gândirii raționale.

Pedagogia Waldorf acordă o deosebită atenție perioadelor de răscruce care apar, inevitabil,

în parcursul existențial al fiecărui om (desprinderea de lumea basmului, trăită dureros de copilul de 9 ani, prima criză a preadolescentului de la 12 ani, etape în care sprijinul acordat de către adulți deține o pondere semnificativă în modelarea personalității viitorilor adulți).

Pătrunderea, în calitate de învățători, în natura copilului, în întreaga făptură, pe calea spirituală, sufletească și trupească, generează conștientizarea a ceea ce se petrece, cu adevărat, în mintea și sufletul copilului.

Din punct de vedere metodic, învățătorul Waldorf trebuie să povestească, prin cuvinte proprii, fiecare basm, în acest fel *cuvântul* fiind abordat de învățător în mod conștient, simțit în întreaga lui valoare și remodelat pentru copii într-o formă nouă, ca imprimarea elementului spiritual în elementul trupesc.

Basmul, prin structura compozițională, personaje, expresivitate și multitudinea de simboluri, îi captivează pe copii, care ajung să rezoneze cu ceea ce este ușor de identificat în acțiunile lor reale: reflectarea vieții în cele mai fabuloase moduri.

Pătrunderea în imaginar are o însemnătate didactică, valențele instructiv-educative ale basmelor având un aport incomensurabil atât în dezvoltarea proceselor cognitive și afective, cât și în formarea trăsăturilor de caracter.

Prezența sincronă în planurile real-imaginar, personajele înzestrate (de cele mai multe ori) cu puteri supranaturale precum și alte elemente compoziționale specifice basmului prezintă ipostaze ale scriitorului (creatorul), sub forma unor măști. Autorul este prins în jocul dintre ceea ce este în realitate (persoană) și ceea ce ar dori să fie (un abil făuritor de cuvinte).

Inceputul basmelor plasează cititorul în timpuri imemorabile, în vremuri în care oamenii nu dețineau puteri intelectuale, ci posedau o clarviziune parțial dezvoltată, ca urme ale unei clarviziuni primitive. Formula de început a fiecărui basm implică copilul într-un proces al narațiunii desfășurat într-o perioadă greu de stabilit din punct de vedere cronologic, opusă timpului prezent, acțiunea fiind fondată pe principiul unei largi arii a fantasticului.

Frații Grimm urmează aceleași tipare în construcția textului, acțiunea desfășurându-se într-un timp nedeterminat, irepetabil. Notabilele diferențe constau, însă, în stilul construcției frazei inițiale care prezintă, în mod direct, personajele în jurul cărora urmează a fi concentrată întreaga acțiune.

În pofida faptului că elevului de vârstă școlară mică îi sunt prezentate personaje și evenimente care nu pot fi plasate în timp și spațiu, acestea își conturează o imagine ideală a unui viitor desenat în tonuri calde care exprimă idealul său într-o lume inocentă.

În basm, lumea prezentată copilului este una apropiată de un idealism ușor de identificat în aproape toate culturile și civilizațiile lumii, încă din cele mai vechi timpuri. Reconsiderarea sistemului de valori după care se orientează lumea reală devine un element fundamental pentru scriitorii care, prin basme, oferă copiilor șansa cunoașterii unei lumi dezirabile, interesante, care să îi stimuleze simțurile.

Poveștile veritabile, precum cele ale Fraților Grimm, își au rădăcinile în vechiul tezaur de înțelepciune al omenirii exprimând, sub forma unor imagini și cuvinte alese, ceea ce omenirea primea, cândva, ca hrană sufletească-spirituală, când se afla pe treapta unei vorbiri în imagini.

Înainte de a realiza o prezentare a personajelor, este necesară o primă abordare a acestora în funcție de tipul poveștilor/ basmelor, grupate în patru categorii: basme despre animale (*Ursul păcălit de vulpe, Capra cu trei iezi, Punguța cu doi bani, Iedul cu trei capre, Lupul și cei șapte iezi, Povestea Iepurașului, Găina Roșie* etc); basme fantastice (*Ivan Turbincă, Povestea Porcului, Fata babei și fata moșneagului, Povestea lui Harap-Alb, Mica sirenă, Soldățelul de plumb*); basme nuvelistice (*Soacra cu trei nurori, Cinci pâini, Păcală, Neghiniță, Crăiasa Zăpezilor, Povestea unei mame, Miraculosul buf*); basme cu caracter de legendă (*Fetița din soc, Fetița cu chibriturile, Lebedele, Fetița care l-a luat pe „Nu” în brațe, Prințesa și mazărea, Privighetoarea*).

În basm, fiecare personaj (fie om, fie animal) este, în parte, o mască a creatorului, ceea ce îi conferă copilului o perspectivă estetică asupra acțiunilor întreprinse pe parcursul vieții, învățând să înțeleagă complexitatea lumii în care trăiesc.

Elevii de vârstă școlară mică ajung să se identifice cu eroii basmelor, visând să ajungă

repede voinici, asimilând modele comportamentale pozitive, care cultivă bunătatea, altruismul, încrederea în forțele proprii în defavoarea celor negative, precum lăcomia, îngâmfare, răutatea, minciuna.

În basmele Fraților Grimm și ale lui Hans Christian Andersen, personajele aparțin unui substrat realist, devenind membre ale unor lumi privity în antiteză: *lumea regală* versus *colectivitatea rurală*, încercarea de a plasa, într-o lumină a aparențelor diferite tipologii umane cunoscând variate stilizări.

Raportat la literatura autohtonă, sesizând această față dublă a lumii, scriitorul Ion Creangă a creat *artă*, depășind didacticismul și seaca descriere etnografică (specifice literaturii autohtone a secolului al XIX – lea), pentru a scrie literatură.

În întreg universul basmelor și poveștilor compuse de scriitori români, de la *Povestea lui Harap Alb* până la *Făt Frumos când era mic*, se resimte geneza interioară care a impus trebuințele scrierii unor opere care să fie ușor de receptat de către elevi. Ceea ce rezultă, din conținutul fiecărei povestiri sau al fiecărui basm scris de Ion Creangă sau de oricare alt scriitor român, este o *răzvrătire* asumată împotriva unei lumi habotnice, în care propulsarea spre imaginar, fără vreo urmă de cruțare a destinului unor oameni simpli, ale căror vieți și acțiuni urmează principii etice mai puțin favorabile, este asumată, în calitate de martor.

Lumea prezentată de Creangă, Slavici, Octav Pancu-Iași și alți scriitori autohtoni este orientată spre credințele și valorile etice din două mai multe zone și timpuri, convergente sau divergente, frecvența tiparelor sociale fiind cel mai bine structurată la Creangă, Barbu Ștefănescu Delavrancea și Pancu-Iași, neexistând individul raportat la societate, ci o societate raportată la societate, ghidată după principii respectate de o întreagă colectivitate (principiu regăsit și în basmele lui Hans Christian Andersen).

Valoarea instructiv-educativă a basmelor este mai mult decât evidentă, această specie literară având o contribuție deosebită în dezvoltarea proceselor de cunoaștere, a proceselor afective și, în special, în formarea trăsăturilor de voință și caracter. Generând o impresie puternică asupra imaginației și sensibilității elevului prin lumea oglindită în moduri fabuloase și galeria de personaje care conturează diferite caractere pe care elevii să le considere modele, basmele au o deosebită însemnătate educativă, ajutând la înțelegerea complexității evenimentelor care apar în parcursul existențial al fiecărui om.

Principală preocupare a oricărui învățător, când vine vorba de formarea elevilor, trebuie să urmărească antrenarea armonioasă atât a componentelor (membrelor) ființei lor: trupul fizic, trupul eteric sau al vieții, trupul astral sau al simțirii, trupul-eu (al simțirii), cât și a componentelor (membrelor) superioare ale naturii umane: sinea spirituală și spiritul vieții, care apar ca produse ale transformării celor patru componente ale ființei umane.

Pentru a desfășura un proces de învățământ de calitate este recomandat să cercetăm, ca dascăli, natura acestor părți componente ale omului, temeiurile corecte ale educației și ale instruirii sprijinindu-se pe cunoașterea acestor legi de evoluție ale naturii umane.

BIBLIOGRAFIE

Berne, Ernest (2002), *Trilogia pedagogică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia;
Steiner, Rudolf (2005), *Cunoașterea omului și structurarea învățământului*, Cluj-Napoca, Editura Triade;
Eller, Helmut (2001), *Învățătorul de la Școala Waldorf*, Cluj-Napoca, Editura Triade;

SITEGRAFIE:

http://www.spiritualrs.net/Conferinte/GA034/GA034_Educatia.html

NUMĂRUL DE AUR

Prof. Bălănoiu Georgiana-Maria, Școala Gimnazială Novaci, jud. Gorj

Secțiunea de aur, numită uneori și *Raportul de aur*, *Proporția de aur*, *Numărul de aur* (*sectio aurea* în limba latină), notată cu litera greacă Φ (phi majuscul) sau și cu ϕ (phi minuscul), care se citesc „fi”, este primul număr irațional descoperit și definit în istorie. El este aproximativ egal cu 1,618033 și poate fi întâlnit în cele mai surprinzătoare împrejurări.

Euclid l-a denumit pe Φ ca fiind simpla împărțire a unui segment de dreaptă în ceea ce el a numit „medie” și „extremă rație”. Iată cuvintele lui: „*Spunem că un segment de dreaptă a fost împărțit în medie și extremă rație atunci când segmentul întreg se raportează la segmentul mai mare precum se raportează segmentul cel mare la cel mai mic*”.

Cu alte cuvinte, în imaginea de alături, dacă $(a + b)/a = a/b$, atunci segmentul $a+b$ a fost împărțit într-o secțiune de aur cu simbolul Φ .

Raportul de aur este un număr irațional care poate fi calculat din ecuația:

$$\frac{a+b}{a} = \frac{a}{b} = \phi.$$

Care conduce la:

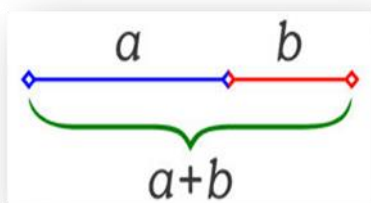
$$\phi^2 - \phi - 1 = 0$$

Această ecuație algebrică de gradul al doilea are două soluții (rădăcini):

$$\phi_1 = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \approx 1,6180339887 \dots \approx 1,6180339887 \dots$$

Și

$$\phi_2 = \frac{1-\sqrt{5}}{2} \approx -0,6180339887 \dots \approx -0,6180339887 \dots$$

Deoarece ϕ este o fracție cu numitor și numărător pozitiv, ϕ este întotdeauna pozitiv:

$$\phi = \phi_1 = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \approx 1,6180339887 \dots \approx 1,6180339887 \dots$$

Phi, numărul de aur, este egal cu 1,6180339887...

Numărul de aur, numit și Phi, se găsește în toate lucrurile. Este o veritabilă cheie ascunsă a universului. Proporția corpului uman, a plantelor, a animalelor, respectă numărul de aur. Leonardo din Pisa, numit și Fibonacci a creat o serie de numere cu proprietăți remarcabile.

Totul a pornit de la o problemă. Câte cupluri de iepuri obținem la sfârșitul unui an, dacă începem cu un cuplu, care produce lunar un alt cuplu, cel din urmă, devenind productiv luna următoare. El a descoperit următorul șir de numere, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233...

Fiecare cifră corespunde sumei celor două precedente. Paccioli a publicat, în anul 1509, cartea numită *Divina Proporzione*, în care vorbea despre proporția divină a corpului uman, în arhitectură și matematică. Această carte este considerată ca fiind primul tratat despre numărul de aur.

Conform lui Paccioli, numărul de aur are proprietăți matematice, estetice, dar și mistice. Scoica numită Nautil crește în spirală. Spiralele respectă regula de aur, respectiv, raportul dintre diametrul unei spirale și cea următoare este egal cu Pi, numărul de aur.

Floarea de turnesol are 21 de spirale care se formează în direcția acelor de ceasornic și 34 în sens invers. Proporția numărului de aur e respectată. Aceste două numere fac parte din șirul lui Fibonacci. Aceeași situație pentru acele de pin.

Leonardo da Vinci a fost primul care a sesizat că părțile care compun corpul uman respectă regula de aur. În acest sens, da Vinci a măsurat distanța de la sol, la vârful capului și a împărțit-o la distanța de la sol la buric. A obținut numărul de aur. O serie de mari picturi, printre care și Gioconda, respectă regula de aur.

Alți mari pictori, cum ar fi Botticelli, Dali, Mondrian, utilizează în picturile lor numărul de aur, respectiv, sunt respectate proporțiile de aur între figura pictată și ceea ce se află în jurul său.

Studii contemporane mai amănunțite, facilitate de tehnologia modernă, arată că **numărul de aur** apare :

- în proporțiile corpului uman ;
- în proporțiile a numeroase animale și plante, peste tot în natură;
- în structura ADN-ului;
- în alcătuirea sistemului solar;
- în arte (pictură, muzică, arhitectură, sculptură);
- în rata de creștere a populației;
- pe piața acțiunilor;
- în realizarea fractalilor, figuri geometrice deosebit de estetice, în care fiecare parte este o copie, la dimensiuni mai mici, a întregului, care se construiesc, în întregime, pe baza numărului de aur ;

- în Biblie, în Coran și în tehnologie;

Dacă privim mâinile proprii: 2 mâini ce au...5 degete fiecare... 3 degete separate prin câte 2 părți, 3 părți de separare consecutive au la capete 2 degete. O coincidență: dacă măsurăm lungimile oaselor degetelor, constatăm că proporția dintre cel mai lung os al degetului și cel mai mic este „phi” – numărul de aur. **De exemplu, în corola de floarea-soarelui, în miezul de ananas, în conurile de pin, în forma scoicilor** se găsesc spirale corespunzătoare șirului lui Fibonacci și unghiuri după dimensiunile proporției de aur. Dimensiunile corpului uman, ale feței, spirala de ADN, secțiunea transversală prin ADN, molecula de ADN, care cuprinde „programul” pentru întreaga viață, toate se bazează pe proporția « Phi ».

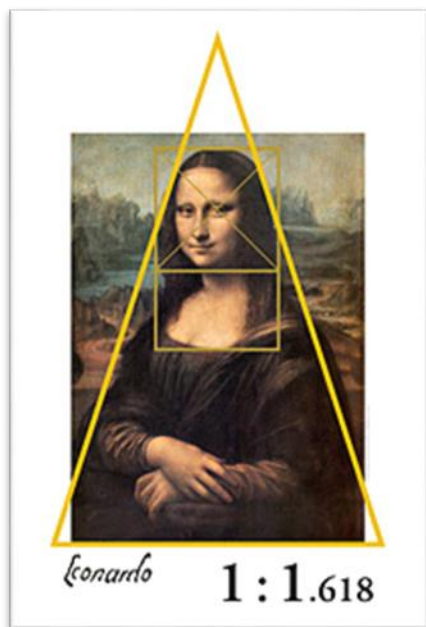
Este întâlnit în lucrările unor mari artiști, pictori, sculptori, arhitecți sau fotografi. Egiptenii au fost primii care l-au folosit, majoritatea piramelor fiind construite ținându-se cont de numărul de aur. Raportul între apotema și baza

triunghiurilor este „1,618”. Piramida lui Keops și fabuloasele catedrale (ex. Notre-Dame din Paris) au fost construite respectându-se proporțiile numărului de aur, de asemenea, sculpturile lui Brâncuși (Coloana Infinitului) și Ateneul Român.

Îl regăsim pe chipul omului, forma urechii umane, în interiorul aparatului auditiv, structura bronhiilor, dar în molecula ADN-ului uman. Ombilicul împarte lungimea corpului omenesc după secțiunea de aur. Multe cercetări demonstrează că întreaga creație este structurată respectând proporția perfectă a numărului de aur.

Bibliografie

- 1) <http://sandrawalkeryeah.blogspot.com/2012/11/numarul-de-aur-si-proportia-divina.html>
- 2) https://ro.wikipedia.org/wiki/Sec%C8%9Biunea_de_aur
- 3) VODĂ, Gh.V., *Miraculoasele ecuații*, Ed. Albatros, București, 1987.

STAGIILE DE PRACTICĂ – PRIMUL PAS SPRE VIITOAREA CARIERĂ

Prof. Beca Felicia, Colegiul Economic „Dionisie Pop Martian” Alba Iulia

„Un gram de practică valorează cât tone de teorie.”

Realizarea unui învățământ de calitate în contextul realităților și perspectivelor socio-economice, impun ca finalitățile educației să fie formulate nu doar în termeni concreți și pragmatici, ci mai ales din perspectiva nevoilor reale de formare a personalității celui educat. Este vorba de o nouă abordare în pedagogie, numită pedagogia competențelor și de promovarea unei didactici funcționale, care vizează formarea la elevi a unui sistem de competențe necesare acestora pentru continuarea studiilor în viață, având menirea să asigure o integrare socială cât mai bună.

Procesul de învățământ nu este numai o acțiune de transmitere a cunoștințelor din partea profesorului și de achiziționare a acestora din partea elevului, dar și un proces social și psihosocial, având ca scop pregătirea elevului pentru viață. Din aceste considerente, învățătura, pregătirea trebuie pusă în centrul preocupărilor noastre pentru a ne apropia cât mai mult de idealul „*fiecare persoană la locul ei de muncă să fie un specialist, ba chiar un expert în problematica de care se ocupă*”.

Pregătirea practică, ca parte a programului de pregătire profesională, are ca scop formarea profesională de calitate a elevului într-o calificare solicitată pe piața muncii și practică de către operatorul economic partener de practică. Organizatorul pregătirii practice pregătește elevul în vederea pregătirii lui pentru angajare după absolvire în conformitate cu nivelul de pregătire și competențele certificate. Pregătirea practică este organizată în conformitate cu Legea nr. 258/2007 privind practica elevilor din învățământul profesional și tehnic, pe baza unui contract-cadru de colaborare sau a unei convenții, după caz încheiată între organizator și partenerul de practică. Pregătirea practică vizează dobândirea rezultatelor învățării în conformitate cu Standardul de pregătire profesională și este activitatea desfășurată de elevi, în conformitate cu planul de învățământ/programa școlară, care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de instruire, acomodarea cu mediul viitoarei activități practice, ceea ce duce la o mai bună inserție a absolvenților pe piața muncii.

Programa analitică de pregătire practică reprezintă instrumentul ce reglementează organizatoric, dar și formativ, activitatea tutorilor de practică în interacțiunile acestora cu elevii practicanți.

Rolul tutorelui în cadrul activității practice este descris succint, punctându-se principale atribuții și modul acestuia de a intermedia relația operator economic-școală. Se va prezenta modul de derulare efectivă a activității practice la partenerii de practică, presupunând graficul de desfășurare, cu orarul zilnic, precum și structurarea activității pe întreaga perioadă de pregătire practică. De asemenea, vor fi stabilite activitățile, obiectivele, scopul și acțiunile preconizate pentru perioada activității de practică a fiecărui elev.

Evaluarea finală a elevilor este descrisă ca etapă distinctă, dar care încheie întreaga activitate de pregătire practică, precizându-se importanța și modul de desfășurare, precum și structura fișei de evaluare a competențelor dobândite de elev în cadrul activității de practică. Astfel, prin structura sa, programa își propune să asigure un cadru adecvat organizării activității de practică și, de asemenea, să consolideze relația învățământ preuniversitar-mediul economic, să asigure absolvenților dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare și, astfel, șanse mai mari în angajarea pe piața muncii.

Prin stagiul de practică se înțelege, în general, un stagiul de perfecționare sau de dobândire a unor cunoștințe practice pe care îl realizează un elev într-o fabrică, într-o întreprindere etc. Practica este activitatea desfășurată de elevi în conformitate cu planul de învățământ, și are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de pregătire practică supravegheată. Practica este fundamentul viitoarei cariere alese de tânăr, iar în

absența acesteia, începutul carierei este presărat de numeroase piedici, dificultăți. Astfel, stagiile de practică sunt extrem de importante, înarmând elevii cu o multitudine de atuu-uri.

În primul rând, pregătesc atitudinal, aptitudinal și emoțional elevul pentru a-și începe activitatea profesională. Astfel, practicantul va fi pregătit emoțional pentru muncă, își va forma o atitudine față de aceasta și va avea mai multe aptitudini necesare începerii unei cariere. Pe de altă parte, practica oferă un spațiu de explorare a abilităților, a posibilităților practicianului. În acest fel, elevul constată care sunt punctele lui forte și cele care necesită finisare, obținând o imagine de sine mult mai precisă. Toate aceste informații culese în urma experimentării ajută la consolidarea unei stime de sine solide. De asemenea, cunoscându-se mai bine pe această filieră, va decide dacă i se potrivește cariera aleasă, practica oferindu-i o nuanțare a teoriei învățate în instituțiile școlare. În concluzie, practica se produce într-o colectivitate, iar practicantul va învăța cum anume să se comporte în colectivitatea din care va face parte odată intrat pe piața muncii. În plus, colectivitatea poate oferi informații din propria experiență, informații mult mai aproape de realitate decât informațiile survenite din teorie. O experiență a practicii este întotdeauna binevenită. Perioada de practică cea mai bună modalitate prin care poți observa, învăța, interacționa, astfel încât primul interviu de angajare să fie un succes.

Din punct de vedere economic, trebuie să avem în vedere mai multe considerente:

- persoanele cu un nivel educațional superior obțin venituri mai mari decât restul populației (la nivelul Uniunii Europene angajatorii plătesc aproape dublu pentru cei ce dețin studii superioare față de cei au absolvit doar o formă de studii medii);

- angajatorii caută candidați care să dețină atât cunoștințe teoretice, cât și abilități practice în domeniul studiat;

- în România, rata șomajului în rândul tinerilor este de aproximativ patru ori mai mare decât în rândul restului persoanelor active;

- scăderea șomajului duce la creștere economică și creșterea bunăstării sociale a populației, în general. Având în vedere argumentele enunțate anterior, reiese faptul că elevii care dețin o pregătire practică încă din timpul studiilor au șanse crescute de a își găsi un loc de muncă. Economia este sprijinită de creșterea productivității companiilor care au angajați mai bine pregătiți, de nivelul crescut de salarizare al foștilor studenți, dar și de scăderea șomajului în rândul tinerilor.

Efectuarea stagiilor de pregătire practică a elevilor din învățământul profesional și tehnic, este recomandabil să se efectueze cu precădere la agenții economici, cu care să se stabilească relații de parteneriat care să faciliteze în final și integrarea elevilor pe piața forței de muncă la terminarea școlii. Aceste stagii se realizează în baza Contractului de pregătire practică încheiat între unitatea de învățământ și operatorul economic/instituția publică parteneră de practică și elevul sau părintele/tutorele legal. Se va urmări ca stagiul la agentul economic să permită elevului:

- să înțeleagă concret constrângerile economice, umane și tehnice ale întreprinderii
- să înțeleagă constrângerile de securitate impuse de metodele de lucru
- să observe și să analizeze, pornind de la situații reale, diferitele elemente ale unor strategii de calitate, să perceapă costurile induse de non-calitate
- să utilizeze achizițiile sale în domeniul comunicării, în relația cu personalul angajat
- să cunoască importanța tuturor serviciilor și compartimentelor unei întreprinderi.

Stagiul de pregătire practică se desfășoară pe baza:

- unei planificări elaborata de către cadrul didactic răspunzător conform Programei școlare aprobată de către Ministerul Educației

- portofoliul de practică care va urmări detalierea tematicii cadru în funcție de domeniul de activitate și particularitățile instituției în care se desfășoară stagiul de practică. Portofoliul de practică este documentul atașat Contractului de Pregătire Practică, care cuprinde obiectivele educaționale ce urmează a fi atinse, competențele ce urmează a fi obținute prin stagiul de practică, precum și modalitățile de derulare a stagiului de practică. Activitatea de practică este inclusă în planul de învățământ, este obligatorie și constituie condiție de promovare.

Numărul de ore alocat pentru fiecare specializare și an de studiu este inclus în planul de învățământ, iar perioada de desfășurare a stagiului de practică este cuprinsă în structura anului

școlar. Caietul de practică și certificatul de practică constituie dovezi ale desfășurării pregătirii practice și sunt luate în considerare la evaluarea și certificarea competențelor dobândite de practicant. Școala realizează periodic evaluarea capacității partenerului de practică din punct de vedere logistic, tehnic, tehnologic și organizatoric și încheie anual contracte de colaborare în baza cărora se încheie Contractul de pregătire practică. Pe durata stagiului de practică, practicantul are obligația de a respecta regulamentul de ordine interioară al partenerului de practică. În cazul nerespectării acestui regulament, directorul operatorului economic/instituției partener de practică își rezervă dreptul de a anula obligațiile și drepturile practicantului în cauză, stabilite prin contractul de practică, după ce în prealabil a înștiințat directorul unității de învățământ la care este înscris elevul practicant Formele de evaluare, de notare și creditele acordate pentru activitatea de practică sunt cuprinse în planul de învățământ, programa școlară și Standardul de Pregătire Profesională.

Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” din Alba Iulia a fost și este o atracție continuă pentru generații și generații de elevi, unitatea de învățământ și-a asumat rolul pregătirii și inserției cu succes pe piața muncii a tinerilor, prin intermediul unei educații eficiente, creative și de performanță, facilitând dezvoltarea carierei în domeniul economic, turism și alimentație, formarea de atitudini, abilități și competențe specifice.

Pornind de la ideea nevoii de formare a elevilor prin stagiile de practică se asigură o formare inițială corelată cu așteptările angajatorilor. În anul școlar 2020-2021, pentru calificarea profesională Tehnician în turism, clasa a XII-a operatorul economic partener de practică a fost agenția de turism ALBA TOURISM. În vederea dobândirii competențelor profesionale stagiul de practică a fost organizat la instituții economice, în baza unei convenții de practică și în conformitate cu Standardul de pregătire profesională și curriculumul aprobat prin Ordin al Ministrului Educației și Cercetării. Pregătirea practică a fost organizată în săptămâni comasate, într-un număr total 150 ore/ an pentru clasa a-XII a. Conform C.O.R. (Clasificarea Ocupațiilor din România) **Tehnician în turism** este o calificare ce îmbină activități

complexe, caracterizate prin interdisciplinaritate. Tehnicianul în turism promovează și vinde programe și servicii turistice, planifică și organizează servicii turistice pentru clienți, comunică informații necesare clienților despre serviciile cazare, masă, transport, agrement, acces la atracțiile din zonă, rezolvă prompt solicitările și reclamațiile, în măsura competenței lor, oferă explicații privind contractul cadru și clauzele contractuale. Asistă turiștii care au aderat la oferta furnizorilor de servicii turistice, contribuie la asigurarea serviciilor contractate, întreține un dialog permanent cu turiștii și acționează pentru îmbunătățirea programelor turistice pe care le organizează/derulează.

Ocupațiile C.O.R. (Clasificarea Ocupațiilor din România), ce pot fi practicate de absolvenții nivelului 4 de calificare Tehnician în turism, inclusiv codurile din C.O.R. sunt următoarele: 422102 Agent de turism, 422103 Agent de turism tour-operator, 422104 Agent de transport turistic intern, 422106 Agent de asistență turistică, 511314 Organizator activitate turism (studii medii).

Derularea stagiului de practică a avut la bază documente precum: Acord de practică/parteneriat, încheiat între unitatea de învățământ și agentul economic, Convenție cadru de practică, încheiată între unitatea de învățământ, partenerul de practică și practicant conform Ordinului nr. 3539/2012, Fișă de autoevaluare a practicantului, Caiet de practică și portofoliu.

Participând la stagiile de practică, elevii își completează activitățile practice din liceu, dobândind cunoștințe tehnice, vor fi angrenați în rezolvarea de problem concrete, vor fi formați în spiritual economiei de piață, vor dobândi cunoștințe, deprinderi și abilități specific practicării viitoarei profesii. Agenții economici participanți au ocazia să cunoască tineri talentați, care pot deveni angajații companiilor după finalizarea studiilor.

BIBLIOGRAFIE

- Metodologia de organizare a activităților practice a studenților, Investește în oameni! FONDUL SOCIAL EUROPEAN, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 Axa prioritară nr. 2: „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”, Domeniul major de intervenție 2.1: „Tranziția de la școală la viața activă” Titlul proiectului: Convergența pregătirii practice universitare pentru integrarea reușită a studenților pe piața muncii, Contract nr: POSDRU/109/2.1/G/8203, Metodologia de organizare a activităților practice a studenților;
- <https://www.edu.ro/invatamant-profesional>

PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI – ȘCOALA ÎN PANDEMIE

Prof. Gherghel Livia Marilena, Liceul Teoretic Ghelari, jud. Hunedoara

La două săptămâni de la închiderea școlilor și digitalizarea forțată a școlii românești, ne-am dat seama că cea mai mare provocare a învățării online nu erau device-urile, tehnologia în general, ci reconectarea cu niște elevi care nu mai erau constrânși și controlați de cadrul rigid al școlii, înțelegerea nevoilor și dinamicii lumii în care trăiam, redefinirea rolului profesorilor din oameni care predau și evaluau după un scenariu predefinit în oameni care s-au conectat cu elevii, le-au înțeles nevoile și le-au facilitat învățarea autentică.

Educația în pandemie a devenit astfel o oportunitate neașteptată de conectare a trio-ului profesor- părinte - elev, de reflecție asupra a ce este învățarea, de experimentare a unor noi moduri de a inspira învățarea și de regândire a sistemului educațional din perspectiva realităților sec. XXI.

În fața noului context, prima reacție a sistemului educațional românesc a fost să continue inerția, să aplice același modus operandi al școlii tradiționale în mediul online.

Provocările sunt însă multiple: în timp ce soluții tehnice se găsesc din plin, în lipsa regulilor și metodelor de coerciție din școli, elevii nu au fost motivați să participe în mod activ, să colaboreze în activitatea online sau să inițieze învățarea pe cont propriu.

Deși tendința profesorilor a fost să se organizeze și continue ritmul învățării offline (unii chiar făcând exces de zel prin cerințe absurde și teme în exces), chiar și în lipsa unei obligativități din partea Ministerului Educației, ei s-au lovit de lipsa de răspuns și motivație a elevilor, ceea ce a determinat de multe ori frustrare, debusolare și uneori chiar culpabilizare pentru profesori. Părinții, la rândul lor, trăiau în izolare povara și absurdul temelor excesive, deconectarea sistemului de educație de la interesele elevilor care preferau orice altă activitate decât să contribuie la școala online.

Acestea fiind spuse, debusolarea actuală din sistemul educațional poate naște câteva oportunități:

1. Conectarea trio-ului profesor- părinte -copil

Probabil una dintre cele mai mari oportunități din această perioadă a fost conectarea profesor – părinte, profesor- elev și implicit al trio-ului părinte – profesor - copil. În lipsa obligativității de a urma programa școlară, profesorii au avut șansa de a se conecta cu elevii și părinții lor, de a înțelege nevoile și perspectivele lor și de a crea legătura umană atât de necesară în procesul de învățare ulterior. Dacă înainte de pandemie, activitatea școlară, birocrăția și inerția duceau în plan secund conectarea dintre profesori – elevi – părinți, în lipsa acestora, reîntâlnirea dintre ei a fost esențială pentru redefinirea dinamicii educaționale în viitor.

Școala în pandemie nu mai era despre obiective cognitive, despre teste și evaluări, era despre oameni, despre echilibrul lor emoțional, despre conectare și colaborare.

2. Experimentarea unor moduri noi de a inspira învățarea

Una din lecțiile cu care plecăm din această perioadă este că învățarea nu (mai) înseamnă predare- evaluare. Învățarea autentică nu depinde de curriculum, de absențe și de note, ci de motivația intrinsecă, de conectarea cu profesorul sau la un grup, de sentimentul de contribuție și apreciere. Învățarea se construiește pe curiozitatea nativă a oamenilor și pe nevoia de a se simți utili și apreciați. Libertatea acestei perioade ne dă posibilitatea de a regândi ce este învățarea și de a testa noi moduri de a inspira și încuraja învățarea autentică. Pornind chiar de interesele elevului, ale profesorului sau inspirați din realitatea cotidiană, prin implicarea activă a elevului în ceea ce vrea (nu ceea ce trebuie) să învețe.

3. Regândirea rolului profesorului

Educația în pandemie aduce în prim plan rolul profesorului: ce este un profesor care nu mai are obligația de a predă și de a evalua? Care este rolul lui? Cu siguranță a fost o îngustime din partea sistemului de a gândi rolul profesorului atât de limitativ. În contextul actual ne dăm seama că profesorul ar trebui să fie în primul rând un partener de dialog cu elevul, un reper emoțional, un liant între elev și învățare, apoi un facilitator al procesului și nu în ultimul rând un lider care nu doar inspiră învățare ci și conectează comunități.

Școala online în perioada pandemiei este un moment de reflecție și reformare pentru educația românească. Digitalizarea forțată aduce în prim plan o serie de provocări care nu țin neapărat de partea tehnologică, însă care sunt accentuate și evidențiate de aceasta: în lipsa cadrului rigid al școlii, al metodelor de control și monitorizare strictă, înțelegem deconectarea elevilor de școală, lipsa interesului și autonomiei în învățare.

Profesorii și părinții văd pentru prima oară atât de clar la ce (nu) îi ajută școala pe elevi, pentru ce viitor îi pregătește. Toate aceste aspecte se resimt mai târziu în piața muncii, unde tinerii intră demotivați, fără o structură, un plan, niște obiective, ci din inerție. Conștientizarea problemelor, reflecția asupra oportunităților sunt primii pași spre acțiune, spre regândirea unui sistem de învățământ în plină cădere. Refacerea acestuia va fi premisa spre o piață a muncii mai dezvoltată, mai performantă, mai eficientă și spre o economie mai puternică.

Educația în pandemie este oportunitatea conectării, a dialogului și a soluțiilor. Profesorii și studenții au construit o punte între ecranele educației online. Cu toate acestea, pentru prima dată, calitatea predării și disparitatea dintre zonele urbane și rurale au întâmpinat unele dificultăți și probleme. Condiție de comunicare slabă în care numai Internetul poate oferi acces la cursurile online. Cu toate acestea, din cauza infrastructurii și a condițiilor personale, mulți copii din zonele rurale au rețele slabe, iar aceștia trebuie să călătorească departe pentru a beneficia de cursuri online. În spatele noilor probleme ale cursurilor online se află problema decalajului în educația urbană și rurală.

Pentru că decalajul în educația digitală va crește, acesta necesită o atenție deosebită din partea societății. Pe de o parte, calitatea hardware-ului, cum ar fi calitatea rețelei, computerului și a telefonului mobil și, pe de altă parte, problema software-ului, atitudinea de învățare a elevilor și capacitatea părinților de a îndruma și supraveghea elevii.

Pentru a face față problemelor hardware, guvernele trebuie mai întâi să promoveze construcția 5G pentru a preveni defectarea rețelei, pentru a asigura o acoperire cuprinzătoare și de înaltă calitate a semnalului și pentru a îmbunătăți predarea în rețea pentru a obține efecte didactice mai bune. În școlile urbane, elevii și profesorii sunt mai adaptabili, dar sunt și începători în acest sens. De aici și efectul cursurilor online slab în unele state de pe glob.

Bibliografie:

<https://www.economica.net/educația-la-distanță-este-o-principală-problemă>

SĂ NE FACEM PRIETENI INTERNAȚIONALI CU ETWINNING!

Prof. Voicu Corina Valentina, Liceul Tehnologic Aiud

La **Liceul Tehnologic Aiud** continuă tradiția din anii precedenți prin participarea la proiecte internaționale eTwinning alături de elevi și profesori din 25 de țări, chiar dacă școala se desfășoară on-line. Pentru cine nu știe, eTwinning este comunitatea școlilor din Europa, este un proiect al Comisiei Europene, eTwinning a devenit parte integrantă a **Erasmus+, Programul Uniunii Europene pt Educație Formare, Tineret și Sport**:

<https://www.etwinning.net/ro/pub/index.htm>

Elevii promovează istoria, cultura, tradițiile, arta, protejarea naturii și a mediului înconjurător, educația media, nediscriminarea, alfabetizarea media și promovarea drepturilor omului. Ei au aplicat cunoștințele de limbi străine, de TIC, au utilizat calculatorul, telefonul, laptopul în scop educativ, și-au făcut prieteni în alte țări, au învățat să lucreze în echipă alături de alți elevi de vârsta lor și au experimentat metode și mijloace moderne de învățare, folosind instrumente Web 2.0 precum: Madmagz, Emaze, Book creator, Ourboox, Viva Video, Story Jumper, Kahoot, Padlet, Google Maps, Google apps, Jigsaw, Learning apps, Trello, Mentimeter, Book Creator, Google Forms, Power Point, YouTube.

Produsele finale sunt reprezentate de editarea unor cărți colaborative, audio-book, chestionare și reviste, alături de elevii din Italia, Grecia, Franța, Germania, Turcia, Anglia, Polonia, Ungaria, Ucraina, Albania, Cehia etc ! Proiectele noastre au primit etichetă națională și europeană de calitate și Locul II, la secțiunea cel mai bun proiect european cu proiectul The Book of the Four Seasons.

Școala noastră a fost selectată pt. a-și depune candidatura de Școală eTwinning, lucru care ne onorează și ne obligă să ne îndeplinim atribuțiile cu succes! Iar în urma unui proces riguros de selecție, Liceul Tehnologic Aiud a primit titlul de Școală eTwinning, drept o recunoașterea a educației de calitate și a promovării valorilor europene, ca exemplu de bune practici pt alte școli.

Echipa eTwinning de la Liceul Tehnologic Aiud colaborează eficient pt realizarea unei educații de calitate și este coordonată de prof. Istorie-Voicu Corina Valentina, prof. Franceză-Buta Ramona Dora și prof. Engleză Ranca Aureliana.

Proiecte 2018-2019

[Flower/power of my city](#)

Proiecte 2019-2020[The Book of the 4 seasons](#)[Mr. Pack travels the world](#)[Stick together in time of corona](#)**Proiecte 2020-2021****Proiecte**[N.E.W.S. eTwinning Project](#)[Health and Wealth from Medicinal and Aromatic Plants - eTwinning Project](#)[A JOURNEY THROUGH THE WATER eTwinning Project](#)[A clean environment, a healthy life !](#)[Covid snapshots](#)[Sărbătorile de primăvară](#)**Diseminarea activităților realizate în cadrul proiectelor eTwinning**Proiectele noastre sunt prezentate pe site-ul liceului, la secțiunea **Proiecte:**[Liceul Tehnologic Aiud,](#)

- pe pagina Aiudul pitoresc, cu peste 1100 de urmăritori

[Aiudul pitoresc](#)

-dar și pe paginile de Facebook ale profesorilor coordonatori

[Prof. coordonator](#)**CertIFICATELE noastre naționale****CertIFICATELE noastre europene**

ȘCOALA ONLINE ÎN PANDEMIE

Prof. Hosu Mihaela, Liceul Teoretic „Petru Maior” Ocna Mureș

Pandemia a aruncat învățământul în mediul online și a obligat cadrul didactic să se adapteze la un nou stil de predare – evaluare, perfecționându-și astfel abilitățile tehnice de instruire. *Învățământul on-line* deschide posibilitatea unei pregătiri structurate, coordonate și corect etapizate. Școala on-line îți dă prilejul să explorezi noi moduri de învățare, să găsești cele mai eficiente metode de reconectare cu tine însăși pentru ca mai apoi să te poți conecta cu ceilalți, astfel încât învățarea să devină facilă și în același timp să mențină treaz interesul și motivația pentru studiu.

Educația trebuie să continue să reprezinte pentru copii o sursă de siguranță și de continuitate chiar și în condițiile în care aceasta s-a mutat în mediul online. Copiii sunt atrași în mod deosebit de mediul digital – dinamic, colorat, interactiv. Educația trebuie să formeze caractere puternice, atât în spațiul real, cât și în cel virtual. În secolul XXI profesorii trebuie să posede competențe digitale pentru a face față provocărilor erei informaționale. În cadrul programelor de educație informală și non-formală, cadrele didactice trebuie să-și actualizeze în mod constant competențele digitale și să se adapteze noilor condiții de predare-învățare-evaluare din mediul online în care s-a mutat școala de astăzi.

Domeniile de competență digitală:

- ❖ Acces la cele mai bune resurse și conținuturi digitale
- ❖ Comunicarea digitală și gestionarea informației
- ❖ Crearea de conținuturi digitale educaționale
- ❖ Efectuarea managementului activităților didactice prin instrumente digitale
- ❖ Sisteme de gestionare a conținuturilor educaționale
- ❖ Utilizarea echipamentelor digitale în educație
- ❖ Respectarea normelor etice și legale în spațiul digital

Învățarea online se bazează pe utilizarea a numeroase platforme și programe educaționale aplicabile la toate nivelurile de învățământ, care pot fi rezolvate, interactiv în timp real sau se pot distribui elevilor ca și teme cu termen de predare precis. Exercițiile online existente pot fi integrate direct în conținuturile de învățare corespunzătoare, sau redactate la necesitate, pot măsura nivelul de cunoștințe al elevilor și în același timp dezvoltă abilități practice și tehnologice.

Dintre aplicațiile utile, frecvent folosite în lecțiile de biologie pentru predare-învățarea și evaluarea cunoștințelor amintim următoarele platforme: LearningApps, Quizz, Prezzi, Kahoot, Padlet, Mentimeter, EdPuzzle, Liveworksheets, Socrative, etc.

ANALIZA SWOT

 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
❖ acces rapid la numeroase mijloace adiacente necesare unei bune desfășurări a lecțiilor (imagini, filmulețe, fond muzical, etc) ❖ școala online ne-a demonstrat că teoretizarea și utilizarea excesivă a conceptelor operaționale au pierdut teren în situațiile de criză ❖ deschiderea către o varietate de formule de predare/evaluare online ❖ accesul la informație poate fi realizat la orice oră și în orice loc ❖ receptivitate crescută la informațiile venite din zona digitală ❖ conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință	❖ nu pot fi controlate toate variabilele ❖ evaluarea nu este relevantă deoarece viteza internetului diferă, calitatea device-urilor, curentul electric care se poate întrerupe, sursele de inspirație la îndemâna elevilor, etc. ❖ comunicarea poate fi doar aparentă și de multe ori unidirecțională: elevii nu deschid camerele, nu funcționează microfonul, platforma îi deconectează, etc, între timp făcând altceva (jocuri în rețea, vizionare de filme, grupuri mici de discuții între ei, etc), elevul bifând doar prezența ❖ pregătirea lecțiilor online

	necesită mult mai mult timp și imaginație ❖ corectarea materialelor este mult mai solicitantă (mai ales a celor fotografiate sau scanate după scrisul de mână. ❖ elevii pot să nu trimită materialele/temele la timp, motivând că au avut probleme cu internetul ❖ spațiul/cadrul de învățare poate fi impropriu din diverse motive, ceea ce poate distrage atenția sau îngreuna actul învățării ❖ școala clasică permite o socializare mai bună a elevilor și stabilirea unor relații interpersonale normale ❖ unii elevi nu știu să folosească dispozitivele, iar părinții nu îi pot ajuta, mai ales în mediul rural ❖ utilizarea excesivă a PC nu-i ajută pe copii să-și dezvolte abilități de viață reale pentru studiu scade ❖ survine plictiseala pentru mulți elevi ❖ nivelul calității educației și motivația elevilor pentru studiu scade
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
● permite “update” didactic: căutând formula optimă, învățăm permanent, accesăm cât mai multe platforme și participăm la cursuri de formare, webinarii ● șansa de a înțelege că în situații de criză, în învățământ importantă este empatia ● posibilitatea de a experimenta activități noi	★ pericol pentru sănătate: timpul prea mult petrecut în fața dispozitivelor este dăunător ★ posibile syncopie în comunicarea între elevi și profesori ★ înlocuirea scrisului de mână cu cel tehnoredactat, cu

• șansa de a reevalua competențele specifice • timpul petrecut la calculator este perceput ca o distracție fără să-și dea seama că învață în același timp	impact negativ asupra nivelului intelectual ★ înregistrările pot fi valorificate/postate și pe alte site-uri ★ pot fi periclitate cu ușurință materialele cu drepturi de autor
--	---

ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE – METODĂ CONSTRUCTIVISTĂ DE ÎNVĂȚARE

Prof. Bîrjac Mihaela, Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Predarea și învățarea trebuie să aibă în centrul atenției pe cel care învață, adică pe elev. Philip Hall Coombs clasifică formele de educație în:

1. educație formală,
2. **educație non-formală**
3. educație informală,

definind aceste concepte după cum urmează:

- Educația formală (sau „Sistemul educațional formal”) a definit-o ca fiind: „sistemul de învățământ maxim instituționalizat, cronologic graduat și ierarhic structurat, care cuprinde tot parcursul dintre primii ani de școală elementară și până la ultimul an de universitate.”
- **Educația non-formală** (sau „Sistemul educațional non-formal”) a definit-o ca fiind: „orice activitate de învățământ organizată, sistematică, educativă, desfășurată în afara cadrului sistemului oficial (în afara sistemului educativ formal), menită a facilita anumitor subgrupuri specifice din rândurile populației (fie persoane adulte, fie copii), anumite tipuri de cursuri (ex: cursuri de teatru, frizerie, coafura, mecanografie, designer pagini web, și tot felul de cursuri autorizate)”.
- Educația informală a definit-o ca fiind: „un proces care durează toată viața și în cadrul căruia oamenii dobândesc și acumulează cunoștințe, abilități, aptitudini și moduri de discernământ prin experiența de zi cu zi și prin relația lor cu mediul lor înconjurător”. Vârfurile (performanțele), educației informale se găsesc cel mai bine reflectate în „hobby”-uri.

Competențele și atitudinile dezvoltate elevilor în cadrul învățării nonformale includ: competențe interpersonale, capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, capacitatea de planificare, coordonare și organizare, competențe de gestionare a proiectelor, capacitatea de a rezolva probleme practice etc. Întrucât aceste competențe au relevanță crescută în dezvoltarea personală a individului, contribuind deopotrivă la participarea activă în societate și pe piața muncii, acestea sunt complementare celor achiziționate prin educația formală. Metodele utilizate sunt foarte diferite de pedagogia utilizată în educația formală. În cazul educației nonformale accentul este pus pe învățarea prin acțiune.

Educația centrată pe elev are în vedere personalitatea elevului, acesta fiind văzut ca un individ cu personalitate independentă, este tratat cu seriozitate și este apreciat indiferent de performanțe sau succes școlar. În cazul educației centrate pe elev, profesorul are rolul de îndrumător, răspunzând atât întrebărilor legate de disciplina pe care o predă, dar și la cele legate de

viața personală. Profesorul va ține astfel cont în planificarea lecțiilor de stadiul dezvoltării psihologice a elevului, de cunoștințele anterioare, experiența și condițiile de viață a acestuia.

O cerință importantă este încurajarea copiilor și adolescenților, într-o manieră holistică, să devină activi. Elevii trebuie să participe la propria educație într-un mod activ.

O învățare activă se bazează pe o abordare constructivistă a acesteia, fiind percepută ca o rearanjare constantă a cunoștințelor.

Învățarea centrată pe elev definește procesul de învățare drept o construcție individuală, acest lucru fiind aplicat cu succes în Finlanda, țara cu cel mai performant sistem educațional.

Abordarea constructivistă a învățării se bazează pe 2 ipoteze cheie (Woolfolk) :

1. Elevii sunt subiecte active în propriile procese de învățare și își construiesc propria cunoaștere pe baza experienței de zi cu zi.

2. Interacțiunea socială este crucială pentru procesul de construire a cunoașterii.

În concepția constructivistă metodologia este orientată pe aplicarea cunoștințelor și competențelor și nu pe memorare și reproducere de concepte și abilități. Obiectivele învățării aflate în centrul metodologiei constructiviste sunt:

- Abilitați de rezolvare a problemelor
- Gândire critică
- Punere de întrebări
- Autodeterminarea
- Deschiderea față de diverse soluții.

Recomandările privind educația din punct de vedere constructivist sunt:

1. Învățarea trebuie să se bazeze pe teme complexe, realiste și relevante, trebuie încurajată învățarea prin descoperire.
2. Trebuie încurajată discuția și schimbul de idei.
3. Elevii sunt conștienți că sunt responsabili de procesul lor de învățare și de calitatea rezultatului învățării.

Dintre metodele constructiviste, *învățarea prin proiecte* poate fi considerată cea mai pură formă de învățare activă pentru elevi. Ea se bazează pe competențele elevilor, se poate realiza individual sau în echipă, și care presupune de obicei un rezultat practic.

Conform Buck Institute for Education (2014), învățarea prin proiecte este „o metodă de predare în care elevii dobândesc cunoștințe și abilități lucrând pe o perioadă extinsă de timp cu scopul de a investiga și răspunde la o întrebare, o problemă sau provocare complexă”.

Învățarea prin proiecte se desfășoară în mai multe etape, în care profesorul joacă rol de îndrumător ce îi ghidează pe elevi spre utilizarea unor resurse variate, pentru a descoperi strategii care să-i motiveze și pentru a înțelege bine tema proiectului. Această activitate care se desfășoară numai la clasă implică un anumit grad de agitație, discuții și zgomot, dar asta nu înseamnă haos. Profesorul trebuie să aibă încredere că elevii vor duce la bun sfârșit sarcinile temei, deoarece prin cooperarea din interiorul grupului se declanșează procesul de învățare.

Etapetele uzuale ale învățării prin proiecte sunt :

1. Profesorul – îndrumător *pregătește terenul oferindu-le elevilor exemple din viața reală* – anunță temele proiectelor la care elevii vor lucra.
2. Elevii – *preiau rolul de designeri de proiect* – preiau pe grupe temele de proiect și stabilesc sursele de informații necesare realizării proiectelor.
3. Elevii – *discută și asimilează informațiile necesare* – pentru crearea proiectului- se ordonează informațiile și se concep referatele științifice.
4. Profesorul – îndrumător și elevii *negociază criteriile de evaluare a proiectului*
5. Elevii *adună materialele necesare pentru proiect.*
6. Elevii *crează proiectele.*
7. Elevii *se pregătesc să-și prezinte proiectele.*
8. Elevii *își prezintă proiectele.*
9. Profesorul și elevii *reflectează asupra procesului și evaluează proiectele* – pe baza criteriilor stabilite la punctul 4.

Evaluarea în școli influențează, pe lângă aspectele legate de poziția elevilor în societate (în clasă), și aspecte legate de stima de sine, imaginea de sine și concepția generală pe care elevul o are în privința propriilor competențe și abilități. Școala are o influență foarte mare asupra percepției propriilor competențe.

După prezentarea proiectelor și evaluarea lor, elevii împărtășesc celorlalți din informațiile temei și răspund la întrebările colegilor din celelalte grupe.

Învățarea centrată pe elev trebuie să se bazeze pe competențe. Metodologia de predare distinge 2 tipuri de competențe :

- Competențe specifice (abilitățile legate de o disciplină școlară)
- Competențe transferabile (abilități necesare pentru a face față vieții și nu sunt legate în mod special de o disciplină, cum ar fi încredere în propriile forțe, reflecție, abilități de cooperare, de rezolvare a conflictelor, etc.)

Învățarea prin proiecte stimulează dezvoltarea atât a competențelor specifice, dar și a competențelor transferabile.

În lucrările publicate de Comisia Europeană (2010) se specifică **„Școala este locul în care elevii dobândesc cunoștințele, abilitățile și competențele de bază de care au nevoie în viață, dar și locul în care se dezvoltă multe dintre atitudinile și valorile lor fundamentale”**.

În aceste condiții rolul profesorului este să aleagă un conținut destinat învățării care să fie relevant pentru viața actuală a elevilor dar și pentru nevoile lor viitoare.

Bibliografie :

1. Comisia Europeană (2010) Educația școlară: pregătirea noi generații
2. Woolfolk, A. (2010) Psihologie educațională
3. Carl Gustav Jung- „Puterea sufletului. A doua parte. Descrierea tipurilor psihologice”
4. Dumitru Salade – „Educație și personalitate”, Casa Cărții de Știință.1995
5. Josef Stefanovic- „Psihologia tactului pedagogic al profesorului”-E.D.P., București 1979
6. Maximilian Boros –„Profesorul și elevii” Ed. Gutinul 1994

SINTEZĂ PENTRU ACTIVITĂȚI METODICE PRIVITOARE LA ÎNTOCMIREA PROGRAMEI DE OPȚIONAL CU TITLUL: „MANIERELE ȘI COMPORTAMENTUL CIVILIZAT”

Prof. Pascal Daniela, Școala Gimnazială „Singidava” Cugir

Odată cu apariția noilor planuri-cadru de învățământ pentru ciclul gimnazial, opționalul a devenit un reper pentru definirea personalității școlii. El se constituie într-o oportunitate în asigurarea parcursului individual al elevului, fiind **adaptat nevoilor și aptitudinilor sale** . Astfel, opționalul completează armonios cadrul activității didactice, asigură aplicarea elementelor de noutate în plan științific, a sistemului metodologic, **a evaluării de tip formativ**. Opționalele pe care le propunem presupun elaborarea unei **programe noi**, luându-se în considerare aspecte precum: **specificul grupului țintă, nevoile, curiozitățile, aptitudinile, abilitățile elevilor, alegerea unei tematici atractive, implicarea emoțională și volitivă** a elevilor.

În elaborarea programei de opțional intitulat **„Manierele și comportamentul civilizat”**, adresat elevilor din clasele V- a ,VI-a, am avut în vedere:

📌 **respectarea structurii programei (ce debutează cu o Notă de prezentare, ce a înlocuit Argumentul);**

📌 **formularea corectă a competențelor generale:** (1.Cunoașterea sensului și semnificației unor concepte și norme din sfera valorilor umane, 2.Exersarea și practicarea unor norme de conduită în

vederea formării valențelor personalității pe criterii axiologice, 3. Formarea și dezvoltarea unor comportamente adecvate, de integrare și adaptare socială conform exigențelor actuale și viitoare ale societății, 4. Formarea și dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome care să armonizeze relația cu sine și cu ceilalți, cu mediul înconjurător) și a unor **competențe specifice**: (*însușirea și aplicarea corectă a unor concepte și norme din sfera valorilor umane, *selectarea semnificației unor exigențe în relația cu ceilalți, cu grupul, cu mediul înconjurător, *înțelegerea necesității respectării regulilor, în relația cu mediul social și natural, *adoptarea unei atitudini autocritice și critice față de conduita proprie și a celorlalți pe baza cunoașterii semnificației și necesității unor norme de comportare, *exersarea normelor de conduită civilizată pentru formarea unor deprinderi și obișnuințe adecvate etc.)

✚ *respectarea particularităților de vârstă ale elevilor;*

✚ *corelarea competențelor specifice cu activitățile de învățare propuse:* (Activități de învățare: exerciții de analiză a unor situații-problemă cu privire la ignorarea normelor de conduită civilizată; desprinderea înțelesului unui cuvânt din context; observarea și comentarea unor imagini și texte cu conținut moral și civilizat; realizarea unor reportaje, compuneri, articole pentru revista școlii pe diferite teme propuse; discutarea unor modele pozitive sau negative de comportament; exersarea unor roluri specifice prin activități pe grupe de lucru; analiza unor situații date; identificarea comportamentelor nepotrivite și efectele acestora; stabilirea unor acțiuni ce pot fi întreprinse pentru a călăuzi viața de zi cu zi; transformarea-modificarea finalului unor povestiri, etc.)

✚ *selectarea unor conținuturi diferite de cele din programa școlară;*

• Introducere în lumea bunelor maniere (Cum au apărut bunele maniere; Ce se înțelege prin bune maniere).

• Cum arată un om manierat (Atitudinea; Corpul, însoțitorul nostru fidel; Ținuta pe stradă și în casă).

• Salutul (Ce înseamnă salutul-reguli de bază; Salutul în situații concrete; Gesturi legate de salut).

• Prezentarea (Reguli elementare; Tact și tactică în prezentările corecte; Capcane și dificultăți)

• Formule de adresare (Cui ne adresăm; Cum ne adresăm; Când și cui putem spune „tu”).

• Arta conversației și comportamentul în societate

• Telefonul – flagel sau binefacere? (Cum folosim telefonul; Facilități moderne).

• Corespondența (Bunele maniere-negru pe alb; Scrisoarea –aspect și mod de redactare; Variantele moderne de corespondență).

• Bunele maniere la masă (Invitații la masă; Cum ne purtăm la masă; Tipuri de mese festive).

• Cum ne îmbrăcăm (Omul bine îmbrăcat-reguli de bază; Ce purtăm în diferite ocazii).

✚ *precizarea modalităților de evaluare;* (povestirea, conversația de verificare, interviul, completarea unor dialoguri lacunare, concursuri, fișe individuale de (auto)evaluare, compuneri, fișe de lucru, joc de rol- dramatizare, postere, colaje, comportare în diferite situații, portofoliul, proiectul de grup și individual etc.).

✚ *bibliografia opționalului.* (Gîgă, Michiela, Cei șapte ani de acasă - Codul bunelor maniere, Editura Coresi, București, 2003; Marinescu, Aurelia, Codul bunelor maniere astăzi, Editura Humanitas, București, 2008; Mehedinți-Soveja, Simion, Altă creștere – școala muncii, Editura Axia, Craiova, 2003; Mitchell, Mary, Ghidul manierelor elegante pentru secolul al XXI-lea, Ediția a II-a, trad. Liliana Ciuche, Editura Paralela 45, Pitești, 2009; Peneș, Marcela, Ghid de comportare civilizată, Editura ANA, București, 2000)

Prin modalitățile de dezvoltare a creativității, a gândirii critice și a folosirii tehnologiei, cursul opțional *Manierele și comportamentul civilizat* aparține zonei noilor educații și permite dezvoltarea tuturor competențelor-cheie. Consider că acest opțional oferă soluții pentru câteva dintre provocările actuale ale sistemului educațional. Astfel, apare o corelare a demersurilor mai multor discipline în vederea clarificării unor probleme din mai multe unghiuri de vedere, lărgirea orizontului cultural, dezvoltarea spiritului de echipă și a bunei cuviințe.

RELATIA PROFESOR-ELEV-PĂRINTE ÎN CONDIȚIILE ȘCOLII ON-LINE

Prof. Teban Laura Diana, Școala Gimnazială „Ioan Mihu” Vinerea

Există două teorii importante privind relația școală-familie:

Teoria profesionalismului care consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale; criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională;

Teoria schimbului care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal; se consideră privilegiile tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă;

În funcție de teoria îmbrățișată, părinții dezvoltă un anumit tip de relație cu cadrele didactice. Aceasta poate fi pozitivă-de încredere sau negativă de neîncredere.

Dat fiind contextul actual și tendința inevitabilă de digitalizare, este esențial ca fiecare adult (profesor, părinte) implicat în procesul de educație să ia în considerare crearea de contexte de învățare pentru copii care să le permită acestora explorarea, dezbateră, formularea și deprinderea principiilor de folosire sigură, utilă și creativă a resurselor on-line.

Cel mai important loc în crearea contextelor de învățare îl ocupă cadrul didactic, care trebuie să relaționeze pozitiv cu părintele pentru a menține o limită acceptabilă în utilizarea spațiului virtual.

Acest nou spațiu de interacțiune naște și anumite nevoi, care se cer a fi satisfăcute de către adulți.

Nevoile copiilor în era digitală și strategii folosite de adulți:

Nevoia de siguranță

Satisfacerea acestor nevoi are la bază o bună conlucrare între elementele triadei educaționale: profesor-elev-părinte.

Copiii accesează foarte ușor diverse spații online, uneori foarte potrivite pentru ei și care pot avea un efect benefic pentru dezvoltarea abilităților. Alteori însă, poate neintenționat, în aceste pagini găsesc informații sau întâlnesc persoane care îi fac să se simtă speriați, triști, rușinați sau vinovați. Un rol esențial îl joacă modul în care sunt puse limitele de către profesori, părinți sau alte persoane care supraveghează copiii. Este definitorie atitudinea și încrederea adulților, cu privire la mediul virtual, pentru a impune anumite limite cu consecvență, fermitate și blândețe, în vederea asigurării siguranței micuților. Pentru a putea realiza cu succes acest lucru părinții, elevii și profesorii trebuie să respecte aceleași reguli și principii.

Nevoia de apartenență la comunitate

Componenta socială, este foarte importantă pentru copii. În contextul actual, socializarea prin intermediul Internetului este cea mai des menționată de către copii și tineri ca fiind importantă pentru ei. Nevoia de conectare cu persoane care împărtășesc aceleași experiențe, interese, pasiuni sau curiozități este una profund umană. Cu cât copilul se apropie de preadolescență, contactul social devine mai important pentru el, iar familia nu mai este principalul punct de interes, ci, mai degrabă, aceștia valorizează și investesc în relațiile cu colegii și prietenii.

În cazul în care contextele din familie, de la școală sau chiar din grupurile de prieteni nu oferă un spațiu de înțelegere și suport, prietenii online devin foarte importanți pentru tineri. În cele mai multe situații, experiențele sunt unele plăcute, însă pot exista și situații în care încrederea este acordată unor persoane nepotrivite și pot escalada în situații de tipul cyberbullying, ademenire, sexting sau trafic de persoane. Cadrul didactic joacă un rol important în socializarea dintre copii/elevi în contextul școlii on-line.

Nevoia de empatie și onestitate

Educarea adulților pentru a putea deschide conversații cu copiii pe tema siguranței lor online, precum și măsurile de stimulare a parteneriatului dintre profesori și părinți, reduc numărul situațiilor nedorite în care pot fi implicați cei mici în mediul online.

Nevoia de odihnă

Aglomerarea spațiului fizic și mental al copiilor cu prea multe activități structurate, teme, cursuri, oameni stresați și reactivi, fac ca cei mici să ajungă să se deconecteze de realitatea din interiorul lor și să nu mai știe cum să exprime adevăratele trăiri sau dorințe. De multe ori, atunci când copilul e neliniștit, adulții aleg să îl distragă cu diverse aplicații online. Este important să vă asigurați că acestea nu înlocuiesc timpul de calitate petrecut cu cei dragi, timpul de somn, de joacă cu colegi și prieteni, cel pentru activități fizice și alte comportamente sănătoase.

Nevoia de provocare

O situație îngrijorătoare care a luat amploare în România, este cea a copiilor preșcolari care au întârzieri în achiziția limbajului, care au dificultăți în dezvoltarea vocabularului sau în structurarea corectă a propozițiilor, deși nu prezintă alte forme ale unor deficiențe. Motivul presupus este că acești micuți nu au suficient de multe ocazii să se exprime, să fie ascultați până la capătul propoziției și apoi să fie ajutați să formuleze corect. Cu această problemă în exprimare, este ușor să intuim că rata analfabetismului funcțional și cea a abandonului școlar se poate menține și în viitor la cotele îngrijorătoare din prezent. Este responsabilitatea adulților să creeze contexte și să încurajeze copiii să gândească critic, să cerceteze, să încerce, să greșească și să urmeze ceea ce își doresc, să ceară ajutor, să se pună în pielea altor persoane și să pună întrebări.

Nevoia de autonomie

Protecția este firească la începutul unui proces de învățare și în special în primii ani de viață însă aceasta este indicat să scadă în intensitate și să facă loc împuternicirii copilului pentru ca acesta să își asume rolul în familie, la școală și să dezvolte propriile abilități necesare pentru a se menține în siguranță.

Nevoia de muncă

Protejarea exagerată a copilului față de unele informații sau aspecte firești ale vieții, neresponsabilizarea lui pentru spațiul și sarcinile de familie în acord cu etapa de dezvoltare în care se află, suplinirea timpului petrecut împreună cu recompense materiale sau lipsa consultării și implicării lui în deciziile care îl privesc, sunt doar câțiva dintre factorii care îi influențează modul în care va percepe capacitatea sa de a lua decizii pentru el însuși.

Nevoia de transcendere

În context educațional, privitul la televizor sau folosirea altor dispozitive mai mult de câteva minute pe zi, fără un obiectiv clar și specific de învățare – decis, asumat și ghidat de un adult –, creează premisele unor forme de pasivitate a copilului în raport cu procesul lui de dezvoltare. Stimulii din producțiile online sunt numeroși, atractivi, dinamici și cu greu se pot compara cu realitatea de zi cu zi. Aceștia stimulează producția de substanțe chimice responsabile de o stare de fericire, punând bazele unui comportament dependent încă mai înainte ca cel mic să poată alege altceva.

Împlinirea acestor nevoi se reflectă în gradul de vitalitate și starea de bine a copilului. Iubirea și libertatea oferite copilului se transformă în autonomie, curaj, creativitate și competență. Contextele, limitele și practicile cu sens se transformă în capacitate de analiză și sinteză, gândire critică și vulnerabilitate asumată. Interacțiunea cu un adult prezent, disponibil și informat creează premisele pentru o conștientizare a emoțiilor, gândurilor și acțiunilor, în orice context.

Bibliografie

1. Bunesco, G, Alecu, G, Badea, D, 1997, p. 20, apud Macbeth, Al., 1984
2. Cursul de formare - „PROFESOR REAL ÎNTR-O ȘCOALĂ VIRTUALĂ” Nevoile copiilor în era digitală, Autor: Georgiana Roșculeț
3. <https://www.qualform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-educationale-pentru-sustinerea-educatiei-incluzive-de-calitate/beneficiile-relatiei-scoala-familie>

EDUCAȚIA ELEVILOR HIPERACTIVI ȘI CU DEFICIT DE ATENȚIE

Prof. inv. primar Muntean Daniela, Școala Gimnazială „Simion Bărnuțiu” Blaj-Tiur

Este des întâlnită situația în care copiii inteligenți se plictisesc la ore sau se concentrează foarte greu, își caută alte activități și devin astfel elevii-problemă din clasă.

Eticheta științifică pentru aceste simptome este ADHD, Attention-Deficit Hyperactivity Disorder.

Copilul hiperactiv este copilul neastâmpărat, care nu-și găsește locul, copilul aflat în dificultatea de a se focaliza pe sarcinile care i se dau la grădiniță, la școală, acasă. Din fericire însă, această situație poate fi corectată, așa cum se demonstrează în studiul „Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție”, elaborat de Dr. Ștefan Popenici împreună cu Kieran Egan, fondatorul Centrului de Studii în Educație Imaginativă din Canada. Cartea are la bază un proiect derulat în colaborare cu Universitatea din Vancouver și cu școli din sectorul 6, București și propune o alternativă viabilă de tratare a micuților cu ADHD, descriind o nouă modalitate de a-i motiva pe copii în activitățile lor de la școală și de acasă.

Sindromul deficitului de atenție și hiperactivitate – ADHD – a devenit o problemă răspândită tot mai mult în lumea întreagă, dar și în România. Foarte mulți părinți însă refuză să creadă că micuțul lor, atât de inteligent și de bine educat, poate fi hiperactiv. Dar ADHD nu are nicio legătură cu inteligența copilului sau cu proasta educație. Important este că, în cazul în care este alertat de profesori că prichindelul lui nu e atent la ore, nu se poate concentra asupra unei teme sau își pierde rapid interesul și începe să facă trăznăi, părintele trebuie să ia primele măsuri și să consulte un specialist. Numai un psiholog poate pune diagnosticul ADHD, după ce va analiza foarte atent comportamentul copilului și contextul în care apar manifestările de hiperactivitate. De exemplu, dacă micuțul mănâncă dulciuri sau consumă băuturi ce conțin cofeină în cantități mari și la ore nepotrivite, atunci este normal ca el să devină foarte agitat, fără a fi însă ADHD. „ADHD nu este o boală, este o condiție specială pe care o au și foarte mulți adulți, fără a ști că o au: își găsesc greu locul, se joacă mult cu mâinile” susține domnul Ștefan Popenici.

Părinții care au copii cu ADHD sunt sfătuiți să fie răbdători cu micuțul, să nu îl trateze cu violență, oricât de multe neazuri ar provoca. Cu ajutorul specialistului, trebuie să găsească soluția potrivită pentru copilul lor și să urmeze un tratament personalizat. Acest tratament poate fi de două feluri: de tip medicamentos sau bazat pe strategii comportamentale și psihoterapie.

Soluția bazată pe medicamente este cea mai facilă și mai des utilizată, însă aceasta ajută copiii doar pe termen scurt. Pe termen lung nu vindecă, dimpotrivă, creează dependentă, de aceea trebuie aplicată numai rar și în cazurile extreme ale ADHD.

În continuare aș dori să mă refer la un copil presupus a fi cu ADHD din școala noastră. S.D avea 6 ani și fiind elev în clasa pregătitoare, la puțin timp după începerea anului școlar, S.D a început să manifeste simptome ale bolii, la momentul respectiv nefiind diagnosticat.

Am dus o muncă sisifică atât cu copilul, cât și cu părinții. Aceștia refuzau să înțeleagă că D. are probleme, punând totul pe seama „moștenirii genetice”. Manifestările copilului au bulversat de multe ori activitatea desfășurată la clasă. De altfel copilul este inteligent doar că încercarea mea de a-i ocupa timpul cu activități noi, diversificate, au dat greș de cele mai multe ori, neavând răbdarea și interesul necesar pentru a fi cooptat. Nu era în stare să stea pe scaun la activități, deranja copiii când aceștia își organizau jocuri în grup, lovindu-i sau pur și simplu distrugându-le lucrările efectuate. Urmare a comportamentului său, copiii au început să-i evite compania, să-l izoleze, ceea ce a dus la o și mai mare înverșunare a acestuia împotriva lor.

Datorită insistențelor mele, părinții s-au prezentat cu copilul la specialiști, care nu i-au pus diagnosticul de ADHD. Cu toate acestea, medicii i-au prescris doar tratament medicamentos, care în unele cazuri nu a făcut decât să-l agite și mai tare.

Am lucrat foarte mult cu acest copil, dar din păcate ceea ce lucram eu nu era continuat acasă de părinți, deși deschidere din partea instituției a existat în ceea ce privește instruirea părinților. Nemaivorbind de faptul că D. avea nevoie de terapie, doresc să menționez măsuri luate

de mine, astfel încât copilul să poată fi menținut în colectiv și să-și însușească un minim de cunoștințe și deprinderi necesare în școală.

Astfel au fost stabilite o serie de reguli, care au fost formulate pentru întreaga clasă și care s-au cerut a fi respectate de toți copiii. În formularea regulilor au fost implicați și copiii, evitându-se formulările negative. Regulile au fost aduse atât la cunoștința copiilor, cât și a părinților, cadrele didactice prin comportamentul lor devenind exemple pentru copii. Au fost de asemenea marcate pozitiv urmările regulilor de către copii și progresele celor care au încălcat în trecut regulile.

Regulile au fost afișate și sub formă de imagini sugestive pentru a fi mai accesibile copiilor.

Copilul a participat la drumeții, excursii cu întreaga clasă de elevi unde i s-a „acordat” plăcerea de a sta în fața rândului, făcând în așa fel încât acest lucru să fie perceput ca un atu. Surprinzător era faptul că în aceste excursii era foarte cuminte, cooperant, fără abateri comportamentale. Pentru a-i satisface nevoia de mișcare i-am dat mereu sarcini care să îl solicite intens.

În timpul claselor din ciclul primar am stăpânit acest elev, uneori cu foarte mare greutate, uneori facil. Din păcate, trecând în ciclul gimnazial a avut mereu probleme de agresivitate cu colegii, cu cadrele didactice, a rămas repetent, asta din cauza trecerii de la învățătoare care era permanent lângă el și profesori care se schimbă la fiecare disciplină, fiecare având alt stil de predare și învățare, ceea ce i-a scăzut interesul pentru învățatură neexistând o motivație de a învăța. Le-am recomandat părinților prezentarea la un medic specialist și eventual să ia legătura cu un psiholog specializat în terapie comportamentală care să-i ajute, astfel încât să nu dea peste cap munca cadrelor didactice de-a lungul celor șapte ani de când D. se află în școală.

Ca o concluzie, aş completa prin remarcă potrivit căreia ADHD este una dintre cele mai frecvente probleme de ordin comportamental cu care se confruntă în prezent copiii, fiind marcată o serie de efecte negative provocate de lipsa atenției, impulsivitate și hiperactivitate. Simptomele sale sunt în mod evident în disonanță cu stadiul normal de dezvoltare al copilului și intră frecvent în conflict normele, regulile formale și informale ale culturii școlare, provocând dificultăți în viața cotidiană.

Bibliografie:

1. Popenici Ștefan; Fartușnic, Ciprian; Târnoveanu, Nadia, *Managementul clasei pentru elevii cu ADHD*, Editura DPH, București, 2005
2. Kieran, Egan „*Educatia elevilor hiperactivi si cu deficit de atentie*”-Ghid pentru părinți și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Editura: DIDACTICA PUBLISHING HOUSE, 2008
3. <http://www.itsybitsy.ro/educatia-elevilor-hiperactivi-si-cu-deficit-de-atentie/>
4. <https://edict.ro/copilul-cu-adhd-si-mediul-scolar/>